
**КНИГА ЗАПИТАНЬ-ВІДПОВІДЕЙ
ЩОДО КОМПЛЕКСНОЇ (ЗВЕДЕНОЇ)
ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЕНЕРГОБЛОКІВ ДІЮЧИХ АЕС УКРАЇНИ
(КЗПБ) ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ КЗПБ**

**Доповнення до Книги
запитань-відповідей: 2017**

**ДП НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»
Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки
енергоблоків АЕС України**

Даний документ «Книга запитань-відповідей щодо Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки енергоблоків діючих АЕС України (КЗПБ) та екологічної оцінки КЗПБ. Доповнення до книги запитань-відповідей: 2017» розроблений ДП НАЕК «Енергоатом» на виконання Плану екологічних та соціальних заходів КЗПБ (ПЕСЗ) та Плану залучення зацікавлених сторін КЗПБ (ПЗЗС).

Документ є третім доповненням до вихідної Книги запитань-відповідей, оприлюдненої у 2011 році. Вихідна Книга запитань-відповідей та два доповнення неї залишаються доступними за посиланнями http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/38713-kniga_zapitanvdpovdeyi_schodo_kzpb_energoblokv_dyuchih_aes_ukrani_ta_ekologchno_ot_cnki_kzpb/ , http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/45112-dopovnennya_do_knigi_zapitanvdpovdeyi/ , http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/46010-dopovnennya_do_knigi_zapitanvdpovdeyi/

Аналогічно Книзі запитань-відповідей та попереднім доповненням до неї, в цьому документі наведені персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі на мові оригіналу, отримані в письмовій або усній формі, з посиланням на узагальнені запитання та фахові відповіді, систематизовані за тематичними напрямками та викладені на українській і англійській мовах (відповідно в українській та англійській версіях документу).

Документ був складений за підтримки Консультанта ГУП – консорціуму компаній «AJC Development» та «EDF» (Франція) та експертів компанії «АЕСКАР» (Україна).

ЗМІСТ

1. Позначення та скорочення	4
2. Перелік вхідної кореспонденції / заходів.....	5
3. Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі.....	6
4. Перелік тематичних напрямків	15
5. Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі і відповіді на них	16
(1) Організація ЕО	16
(2) Організація процесу КГ	16
(3) Правові питання проекту, експертизи ТЕО та ЕО КЗПБ.....	16
(4) Повнота матеріалів ЕО	16
(5) Цілі КЗПБ	16
(6) Повнота КЗПБ.....	18
(7) Експлуатація ЗАЕС	18
(8) Експлуатація РАЕС	18
(9) Експлуатація ХАЕС	18
(10) Експлуатація ЮУАЕС.....	18
(11) Проведення обстежень, випробувань та тестувань обладнання, планово-профілактичних та капітальних ремонтів	19
(12) Поводження з РАВ	19
(13) Поводження з ВЯП.....	19
(14) Ядерна безпека	19
(15) Радіаційна безпека.....	19
(16) Пожежна безпека	20
(17) Загальнопромислова безпека	20
(18) Фізичний захист	20
(19) Аварійна готовність	20
(20) Загальні питання з оцінки впливу на навколишнє середовище	22
(21) Геологічні умови та сейсмічні впливи	22
(22) Оцінка впливів на соціальне середовище	22
(23) Оцінка впливів на повітряне середовище.....	24
(24) Оцінка впливів на водне середовище.....	24
(25) Оцінка впливів на флору та фауну	25
(26) Оцінка взаємних впливів енергоблоків та об'єктів навколишнього техногенного середовища	25
(27) Питання впливів АЕС у транскордонному контексті	26
(28) Кадрова забезпеченість.....	26
(29) Робота з громадськістю, інформування населення.....	27
(30) Соціально-економічна компенсація ризику	27
(31) Фінансово-економічні аспекти реалізації КЗПБ.....	30
(32) Стан та технічні аспекти реалізації КЗПБ	30
(33) Інші соціально-економічні питання.....	31
(34) Інші питання ядерної енергетики	34
(35) Інші питання, не пов'язані з розробленням та реалізацією КЗПБ.....	37
6. Перелік посилань	38

1. Позначення та скорочення

АЕС	атомна електрична станція;
ВО	водойма-охолоджувач;
ВП	встановлена потужність;
ВЯП	відпрацьоване ядерне паливо;
ГС	громадські слухання;
ДІЯРУ	Державна інспекція з ядерної та радіаційної безпеки України;
ЕО	Екологічна оцінка;
ЗАБ	звіт з аналізу безпеки;
ЗАЕС	Запорізька атомна електростанція;
ЗЕ	зняття з експлуатації;
ЗС	зона спостереження;
ЗМІ	засоби масової інформації;
КВВП	коефіцієнт використання встановленої потужності;
КГ	консультації з громадськістю;
КЗПБ	Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки енергоблоків АЕС України;
НКРЕ	Національна комісія регулювання енергоринку;
НУО	неурядові організації;
ПЕСЗ	План екологічних та соціальних заходів КЗПБ;
ППР	планово-профілактичний ремонт;
РАВ	радіоактивні відходи;
РАЕС	Рівненська атомна електростанція;
РУ	реакторна установка;
СВЯП	сховище відпрацьованого ядерного палива;
ТЕО	техніко-економічне обґрунтування;
ТЕС	теплова електрична станція;
ХАЕС	Хмельницька атомна електростанція;
ЮУАЕС	Южно-Українська атомна електростанція;

2. Перелік вхідної кореспонденції / заходів

№ Запиту	Дата надходж.	Організація / Захід	Респондент	Адреса / Місце проведення
34	01.06.2017	Громадські обговорення проекту «Звіту про екологічну оцінку КЗПБ АЕС України за період 2012-2016 роки», м.Нетішин		м. Нетішин, вул. Лісова, 6, Інформаційний центр ВП ХАЕС
35	02.06.2017	Громадські обговорення проекту «Звіту про екологічну оцінку КЗПБ АЕС України за період 2012-2016 роки», м.Вараш		м. Вараш, Майдан Незалежності, 5, Інформаційний центр ВП РАЕС «Полісся»
36	07.06.2017	Громадські обговорення проекту «Звіту про екологічну оцінку КЗПБ АЕС України за період 2012-2016 роки», м.Енергодар		м. Енергодар, вул. Центральна, 6, Культурно-діловий центр ВП ЗАЕС
37	19.06.2017	Самопоміч Енергодар	В.І.Білецький	energodar-3@samopomich.in.ua
38	26.10.2017	Брифінг щодо громадських обговорень реалізації КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ		м. Київ, вул. Гайдара 6
39	20.11.2017	Публічне обговорення питань реалізації КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ, м.Енергодар		м. Енергодар, вул. Центральна, 6, Культурно-діловий центр ВП ЗАЕС
40	21.11.2017	Публічні обговорення питань реалізації КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ, м. Южноукраїнськ		м. Южноукраїнськ, б-р Шевченко, 8а, Інформаційний центр ВП ЮУАЕС «Імпульс»
41	23.11.2017	Публічні обговорення питань реалізації КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ, м. Кузнецовськ		м. Кузнецовськ, Майдан Незалежності, 5, Інформаційний центр ВП РАЕС «Полісся»
42	24.11.2017	Публічні обговорення питань реалізації КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ, м. Нетішин		м. Нетішин, вул. Лісова, 6, Інформаційний центр ВП ХАЕС

3. Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
379	34	По тексту попереднього звіту «Про екологічну оцінку...» замінити «робітники» на «працівники»	20.8
380	35	Зауваження на важке матеріальне становище більшості ветеранів РАЕС. Першопрохідці які мають значний стаж робота в атомній енергетиці. Пропозиція відновити доплати непрацюючим пенсіонерам-атомникам	33.7
381	35	Вкрай необхідно підняти питання щодо введення в експлуатацію новозбудованного скидного колектора в с. Бабка, оскільки якість води у водопроводі та колодязях - страшна, оранжевого кольору	33.15
382	36	Доповідач вжив термін «проекті аварії». Я знайомий з роботами, в яких для реакторів ВВЕР проектами вже передбачені «катастрофи». Вн це мали на увазі?	14.2
383	37	В звіті написано: «В той же час КзПБ знизить ризики аварії, а тому і ризики забруднення навколишнього середовища» - про яке саме забруднення йдеться?	20.9
384	37	В звіті написано: «В той же час КзПБ знизить ризики аварії, а тому і ризики забруднення навколишнього середовища» -- за логікою, на сьогодні ризики забруднення великі (наскільки?)	15.5
385	37	Там же: «метою заходів охорони праці є попередження ризиків аварії та надмірного радіоактивного опромінення»: якщо можна детальніше?	22.5
386	37	Там же: «рекомендується перейняти найкращі серед АЕС зразки подібної практики»: наведіть список цих АЕС	22.6
387	37	Там же: «як наслідок передбачається, що реалізація КзПБ матиме позитивний психологічний та економічний вплив на населення, що мешкає поблизу АЕС»: за рахунок чого очікується такий вплив?	22.7
388	37	Чому в пропонованих посиланнях щодо матеріалів громадського слухання відсутні звіти за 2012-2016р.?	4.9
389	37	Там же: «реалізація КзПБ удосконалив управління аварійними ситуаціями на АЕС, наслідком чого буде зменшення обсягів аварійних випадів до атмосфери»: -які обсяги викидів на сьогодні? - до якого рівня планується їх зменшення?	15.6
390	37	Там же: «глини перешкоджають проникненню важких металів, радіонуклідів, що поступають в ґрунтові води з виробничих площадок ЗАЕС та ЗТЕС»: - зрозуміло, йдеться про горизонти 60 і більше метрів, а як бути з горизонтом 20 м, воду з якого п'є населення всього Кам'янсько-Дніпровського району?	24.12
391	37	Які дії з боку розташованого підприємства – ЗАЕС вживається для зменшення критичного дефіциту інформації для мешканців прилеглих до ЗАЕС населених пунктів стосовно сигналів та повідомлень раннього попередження, а також щодо дій, які населенню слід вживати в разі надходження такого сигналу?	19.13
392	37	Чи впроваджена система смс-повідомлень про надзвичайні події?	19.14
393	38	Расскажите упрощенно для обывателя, какие основные мероприятия по повышению безопасности реализуются в рамках КСПБ?	5.8
394	38	Существуют ли числовые показатели безопасности? Как они улучшились в результате реализации мероприятий КСПБ?	5.9

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
395	38	Можно ли сказать, что при текущем уровне безопасности авария на АЭС не может произойти никогда?	5.10
396	39	Вы сказали «социальные программы», а о социальных программах ничего не сказали...	2.36
397	39	Вы можете сказать, сколько было обращений жителей Энергодара?	33.16
398	39	Я хотел бы такой вопрос задать: Все мы прекрасно знаем, что во всех городах-спутниках население как бы живет в зоне риска. Все мы прекрасно знаем, что нас в случае аварии вывозят в определенные населенные пункты. А что потом? Почему нет страхового фонда на случаи аварий? Почему? Люди должны знать все, они потеряют все, что потом?	33.2
399	39	Предусмотрено ли в вашей Программе КзПБ или другой программе ДП «НАЭК «Энергоатом» достройка жилищного фонда, согласно проектам? Можно ли довести бесплатное строительство до сдачи для своих работников?	33.17
400	39	Как говорил Верещагин в «Белом солнце пустыни»: «Я мзду не беру, но за державу обидно». Вот мне за державу обидно и, особенно, за г. Энергодар, который везде рекламируют: первый в Европе, если разобраться - после «Фукусимы» он первый в мире, но заботы о персонале у нас нет. У нас человеческий фактор почему-то забывается. Я думал, что в социальных вопросах здесь всё это дело прояснится, но я здесь ответа не услышал. А в чём же заключается человеческий фактор?	28.3
401	39	Значит, ДП НАЭК «Энергоатом» не выполняется: - Договор о сотрудничестве № Д26 от 11 декабря 1997 года, согласно которому, НАЭК «Энергоатом» взял обязательство о строительстве жилья в Энергодаре. С ежегодным вводом не менее 30000 квадратных метров до полного выполнения программы, предусмотренной в Приложениях 3,4 – тут указывается Постановление Кабинета Министров № 881 от 28.12.1994 г. и Постановление № 261 от 25.03.1997 г.; - пункт 2.2 договора о сотрудничестве НАЭК с исполнительным комитетом. Это он взял обязательство финансировать строительство, соцкультбыта предусмотренного этим же Приложением.	33.17
402	39	У нас уже разваливаются дома, есть 91/2 кирпичный, в который - я уже со строителями разговаривал, - деньги туда «вгрохали», там работали представители киевских строительных организаций, всё. А воз и ныне там. 58 квартир мы могли бы предоставить нашим лучшим специалистам, дела нет. Я скажу, что вся стройка идёт за счёт НАЭК, потому что станция у нас не юридическое лицо и везде во всех документах идет ДП НАЭК «Энергоатом». Я обращался к нашим губернаторам по этому поводу, но губернаторы меняются как перчатки. Понимаете, получаю только ответы, – новый губернатор заступил. Сейчас обращаюсь к нему, неизвестно, сколько времени сейчас у нас просидит «генерал». У нас монолитный дом, который был в социальном жилье, его перевели в платное жилье (тоже я там участвовал, когда было выбивание денег – 64 миллиона). Достроили его сейчас, не могут заселить, потому что они не могут разобраться, не могут цены сложить с квартирами. Какая квартира, сколько будет стоить? Я просто обращаюсь к представителям НАЭК, – это же всё на вашем балансе висит, понимаете? Всё строительство г. Энергодар на вашем балансе. Был бы статус юридического лица атомной станции, мы б этой проблемы не имели. Я уже выступал и предлагал нашим мэрам, которые меняются как перчатки, давайте мы всё-таки на себя возьмем строительство этого жилья. Жилье этого возьмем 50 на 50. 50% – НАЭК финансирует, 50% – наш город финансирует. Наш город очень богатый, у нас городской бюджет миллиард. Здесь как ничего не делалось, так и	33.18

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
		не делается. Хочу всё-таки, чтобы прониклись вы этим, довели до тех специалистов, до тех ответственных лиц, которые должны отвечать за это дело. Вот это по жилищной программе.	
403	39	Значит, следующее: хочу остановиться на СХОЯТ. Нам красиво обещали, что СХОЯТ – всё ребята давайте, голосуйте; были первые слушания здесь в 2002 году, выпустили первую очередь, много, много было обещаний. А воз и ныне здесь. Вот здесь, хорошая такая (<i>брошюра</i>), на предыдущих совещаниях я взял, так вот, красиво здесь написано. Здесь написано про Запорожскую атомную станцию. Я просто здесь кратенько скажу что (<i>написано</i>): на данный момент эксплуатация СХОЯТ уже позволила Запорожской АЭС сэкономить миллиарды гривен... А я спрашиваю, – а “гроші де?”	33.19
404	39	Теперь, вопрос следующий по ЦХОЯТ: есть ли у нас необходимость в создании ЦХОЯТ – центрального хранилища отработанного ядерного топлива? Значит одна из них – это экономическая. Например, оказание услуг по вывозу и хранению в Российскую Федерацию - отработанное ядерное топливо обходится Украине в сумму около 200 млн. миллионов долларов ежегодно. Я был в прошлом году на совещании, как раз по Чернобыльской АЭС, как раз объект «Укрытие», зона отчуждения. Я задал вопрос: а хорошо, вот сейчас, например, Россия принимает, но Россию уже объявили агрессором, она просто-напросто может перекрыть нам кислород в этом плане и куда будут 3 атомных станции вывозить, тем более на площадке Чернобыльской АЭС должны создать Центральное хранилище отработанного ядерного топлива (ЦХОЯТ), всех радиоактивных отходов? Мне сказали ответ: “Ну, где? У вас же в Энергодаре строится СХОЯТ? Строится”. Но это не ответ ваш, понимаете.	13.6
405	39	Так вот, что у нас, получается, по г. Энергодар? Мы продлеваем ресурсы блоков до 2030 года, у нас закончится 6 блок и в 2030 году будет у нас 308 контейнеров, т.е. полностью атомная станция выработает свои ресурсы. Не знаю, будут ли еще продлевать после этого?	7.4
406	39	Поэтому вот я к вам обращаюсь с просьбой всё-таки: давайте мы подумаем о наших жителях городов-спутников и всё-таки, как-то окажем помощь, потому что такая экономия на СХОЯТ. Я сейчас зачитаю, какие должны были объекты у нас строиться. Это было всё-таки утверждено еще решением сессии городского совета №13 от 30.10.2008 года: – достройка детского сада в микрорайоне №5, там он идет под грифом ЗК; – строительство дома-интерната для взрослых инвалидов; – строительство детского лагеря на 350 мест; – строительство диагностического центра нашей медсанчасти – ... – расширение ул. Молодежной, с учетом необходимой пропускной способности проезжей части; – достройка проспекта Строителей по ул. Казацкой до ул. Казахской; – строительство проточного канала с перекидным мостом и берегоукреплением; – создание городского инновационно-молодежного центра; – ... – у нас строительство отеля на 200 мест; – строительство морга; морг у нас, конечно, в таком состоянии...; – строительство спортивно-оздоровительного комплекса с ледовым катком.	33.20

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
407	39	Строительство второго выезда в сторону села Днепровки. Вы знаете, случись - вот здесь вопрос задавали по аварийной ситуации, - у нас - мы не готовы вывести своих жителей. У нас, во-первых, дороги, если туда идти на Каменку, мы вообще должны переселиться в Рогачевский район, там Рогачевский. И второго выезда у нас нет. Тоже об этом надо думать, надо просчитывать все. Дай Бог, что говорится, не было таких аварийных ситуаций, но надо быть готовым.	19.15
408	39	Возьмите: жители города не имеют противогазов, как должно быть. Я знаю еще, когда работал на станции, в приказ № 1 забивали приобретение, приобретение, приобретение, не знаю сейчас, у нас и на станции не хватало противогазов.	19.16
409	39	Не выполняется пункт 1 Постановления Кабинета Министров № 282 от 13 марта 2002 года «Об обеспечении окончания строительства и принятия в эксплуатацию Запорожской АЭС в целом. О строительстве объектов социальной инфраструктуры г. Энергодар». А именно: дом городского отделения милиции – не достроен... У нас нет ни специализированной милиции, у нас здесь они разбросаны по всем общежитиям бывшим. У нас медсанчасть тоже сейчас в “завале”.	30.14
410	39	...всё-таки надо повернуться лицом и к человеческому фактору. Потому что молодёжи у нас много уезжает за границу. И не хотелось бы, чтобы у нас был “мертвый” город.	33.21
411	40	На каком этапе сейчас находится корпоратизация, что уже сделано? Какой следующий будет шаг? И как персонал АЭС будет существовать?	34.18
412	40	Скажите, пожалуйста, существует ли такая вещь как микроинфаркты у персонала, есть ли факты болезней персонала?	22.8
413	40	Известно ли, что в этом году ВУЗы, которые готовят атомных специалистов, не были на высоком уровне по поступлению, небольшое количество людей желало поступить? Планируется ли какая-то поддержка Компанией профильных ВУЗов и профильных факультетов в ВУЗах?	28.4
414	40	Понятно, что КзПБ реализует комплексный подход и, соответственно, каждое мероприятие вносит свой вклад в повышение безопасности и, тем не менее,.. какое из мероприятий вносит наибольший вклад в улучшение целевых критериев безопасности, вот одно мероприятие сделали и сразу повысили?	6.14
415	40	Одним із пунктів програми, якщо я не помиляюся, є позитивний вплив - психологічний і економічний вплив на населення, яке проживає на територіях атомних станцій. Яким чином реалізується цей пункт і як досягається позитив?	22.9
416	41	Это ваши «громадські» слушания происходят не первый год, составляете протоколы, наши замечания отмечаете. Скажите, пожалуйста, а что по тем замечаниям, предложениям выполнено на сегодняшний день и что выполняется?	29.19
417	41	Значит, еще в 2015 г. поднимался вопрос по поводу закона об организации вот по этой помощи. Насколько я помню, – некто Данило Лавренов, – обещал лично заняться этим вопросом, – даже оставил мне визитную карточку, – и пообещал, что будет работать та редакция, которая работала до 2015 г. Так ли это или нет?	33.22
418	41	По поводу тех социальных проблем, которые эти «чайники» собирались в этом плане достроить. Обещали достроить: в частности, детскую поликлинику. Что в этом направлении делается или не делается?	30.10

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
419	41	Согласно закону об изменении медицинской помощи (п.5), вы обязаны оздоравливать пенсионеров - предприятие, а не профком. Сейчас это делает профком, а предприятие?	33.23
420	41	Тем не менее, закон есть, а он не выполняется. В этом году мы потеряли Белое озеро, ни одной путевочки мы не получили, пенсионеры. И не только в этом проблема. Что касается задолженности энергорынка - то это не наша проблема. Если нужно выйти на улицы, – мы выйдем, вы только скажите, мы выйдем без проблем. Но, все-таки, выбивать эти задолженности – это ваша проблема, это - первое.	33.23
421	41	И второе, в этом плане: вы заговорили о деньгах. Нас тарифы тоже дико волнуют. Тариф на генерацию, насколько я помню – 0,48. А продает государство населению – 1,68. Разница куда девается? Тепловая электроэнергия: генерация –2,09. Куда разница девается?	34.19
422	41	По поводу корпоратизации... Мы сначала построили атомные станции, объединили в «Энергоатом», – нет, чтобы идти дальше. Делать как во Франции, делать как в России – создавать холдинг, т.е. объединять все предприятия в одно целое. Причем, руководство должно быть независимо ни от Президента, ни от Кабинета Министров - этого холдинга. А мы к чему идем? Распродаем станции в частную собственность?	34.7
423	41	Уважаемые товарищи! Она (<i>корпоратизация</i>) уже приносит громадный вред. У людей падает настроение нормально работать, с инициативой. Если постоянно думать: тебя уволят - или не уволят. Вот, какой разговор о корпоратизации.	33.5
424	41	Видите ли, молодой человек, что такое иностранное управление мы уже знаем. У нас и в Украине было и в России. С России уголовный розыск ищет Браудера несчастного, который обворовал всю Россию, а теперь такой же специалист... Чтобы обворовали еще и Украину?	34.20
425	41	Скажите, можно ли считать предприятие эффективным, если 13 млрд. грн. не возвращается, не могут скачать? – Не может быть эффективным предприятие, заранее кроется... целенаправленно...	34.21
426	41	Мы все научились читать между строк и понимать молчание некоторых руководителей. Но мне бы хотелось узнать: кто же согласен вкладывать в нашу модернизацию, участники финансирования модернизации? Это первое.	31.27
427	41	И второе, какова доля социальных вопросов во всей модернизации? Или в объектах, скажем так, или в экономическом плане.	5.11
428	41	Т.е. вопрос социального характера будет, опять каким-то образом решаться, чтобы уйти от этого?	33.24
429	41	Почему я этот вопрос задаю? Здесь сидят – первая команда, которая закладывала первый куб бетона в первый блок реактора. И если есть Программа, то есть и оболочка социальных вопросов, которые должны сопровождать это строительство. Любая реконструкция, модернизация - она за собой тянет и реконструкцию, и модернизацию социальных вопросов. И если бы вот в этой модернизации, реконструкции были вопросы наполнения санатория-профилактория передовыми технологиями лечебными, оборудованием... Было бы неплохо, конечно.	33.24
430	41	В свете изменения - медицинской реформы в стране: насколько НАЭК «Энергоатом» готов, как говорится, к тем изменениям, предложено будет страховать своих работников медицинским страхованием? Этот вопрос уже обговаривался в верхах?	33.2

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
431	41	<p>...есть некоторые факторы, которые нужно совершенно четко понять: Первое: что ресурс блока определяется ресурсом и надежностью незаменимых его частей. Незаменимой частью является реакторная установка.</p> <p>Вот, в каком состоянии находятся корпусная сталь, сварные соединения? Достаточен ли запас для того, чтобы его продлить на 20 лет? Наверное, (испытания) образцов-свидетелей производились, об этом надо было коротко сказать, потому что это - ключевой вопрос. Можно говорить сколько угодно по тем мероприятиям, которые выполнили. Но никто не поймет того, что действительно продлился у нас достаточно ресурс на нашем реакторе или нет.</p>	34.22
432	41	<p>Второй вопрос, который очень важен – это надежность охлаждения реактора во всех режимах работы.</p> <p>Мы убедились в том, что это проектное исполнение вполне достаточно - мы сами на себе испытали, что при каких-то нестандартных отключениях проектное исполнение систем охлаждения работает вполне нормально. Но есть еще «постфукусимские» (мероприятия), которые надо выполнить. Вот надо было четко, коротко проинформировать, о том, что есть независимое электроснабжение, есть водоснабжение.</p>	32.9
433	41	<p>Третий вопрос, который касается сугубо нашего региона. Это карстовые мероприятия. Вот тоже из всего этого объема информации надо сказать, что положено: доведен постоянный мониторинг, те мероприятия, которые мы делали по цементации. Они привели к тому, что осадки зданий, сооружений, промплощадки, находятся в допустимых уровнях. Тогда всем будет понятно, четко и ясно.</p>	21.3
434	41	<p>И еще, о чем бы я хотел сказать сегодня, – я понимаю, что это не прерогатива Компании, – но без этого жить, вообще-то, нормально предприятия ядерной технологии, существовать не могут.</p> <p>Напомним, что правительством Яценюка А. отменена нормативная база по ионизационному облучению. Я знаю, что положено - Компания взяла на себя и оставила старые нормативы Советского Союза, которые, в общем, несколько ни хуже не стали. Но, это (теперь) - ведомственные, и они не имеют никакого значения.</p> <p>Поэтому, – какие мероприятия со стороны Компании сделаны с тем, чтобы принудить Министерство здравоохранения, правительственные органы, с этой проблемой разобраться и решить?</p>	34.23
435	41	<p>Ну, и наконец, – правильно этот вопрос поднимается, – по корпоратизации... Но единственное, что я хочу сказать, – слово-то неправильное выбрали. Что такое корпоратизация? Это латинское слово –корпоратио, – это увеличение, увеличение объема и прочее. Ну, давайте, наверное, скажем прямо, – что увеличения Компании не предвидится после нашей, так называемой, корпоратизации. А будет отделение части... – это не корпоратизация... Это что такое? – это уменьшение, надо было так и сказать, – это уменьшение Компании, и будет всем понятно. Идет уменьшение и не надо какую-то розовую пелену ставить.</p>	33.5
436	41	<p>Я всегда выступал за то, что корпоратизация – это только, когда будут проекты, завод-изготовитель, шахты, станции, захоронения, – вот это будет корпоратизация.</p>	34.24
437	41	<p>Кто разрабатывает? По национальности, он кто? Компания какой страны?</p>	34.25
438	41	<p>...что присоединяется к Компании в результате корпоратизации? Потому что корпоратизация – это увеличение... Вы понимаете, мы - старое поколение, - понимаем, что корпоратизация – это локомотив, который должен вытащить государство... Т.е. если сюда в корпоратизацию войдут</p>	34.24

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
		шахты, химобработка, т.е. выработка топлива, захоронение, проектная (часть), «Турбоатом»... А то, что сейчас мы видим – это оптимизация.	
439	41	Кто разрабатывает? По национальности, он кто? Компания какой страны?	34.25
440	41	И еще нужно поднять пару слов по поводу пенсионной реформы. Конечно, вы вряд ли повлияете, ничего не сделаете. Коэффициент – 1,5 отменили, некий коэффициент – 1, - внесли, особо вредного стажа нет на станции...	28.5
441	41	Будьте добры, скажите, пожалуйста, – а какая текучесть кадров Компании на сегодняшний день с учетом того, что не поднимают уровень оплаты труда на атомных станциях? Сколько ушло персонала?	28.6
442	41	А по поводу генерации, – не подняли тариф на генерацию?	34.19
443	41	Все фактично з цього впливає, що саме населення Заболоття (<i>Володимирецький район, Рівненська область</i>) буде утримувати за свій кошт вкладений тариф з води, (підвищений) з п'яти гривень до 15, і водовідведення - з 5 гривень практично до 30 гривень. Тобто, збільшиться тариф для населення села Заболоття, яке проживає у 3-кілометровій зоні від атомної станції, в рази ...Такого різкого підняття тарифу немає ніде в Україні і не було за всю історію незалежності...	33.25
444	41	Я вас інформую, що протягом 2015-2016 років жодної копійки з зони спостереження у бюджет села Заболоття (<i>Володимирецький район, Рівненська область</i>) не поступило, жодної. Тому не можемо ми говорити про те, що з цих коштів вкладали в розвиток соціальної інфраструктури.	30.8
445	41	Нам факт подачі документації для проведення якихось робіт - чи то дороги, чи реконструкція вуличного освітлення, чи реконструкції будь яких навчальних освітніх закладів, - нам перший етап – це треба зробити за свій кошт проектно-кошторисну документацію, щоб подати її до адміністрації. Але сформувати цю необхідну документацію - на це потрібні кошти. Для того щоб, наприклад, – один такий приклад наведу, – змінити покрівлю дошкільного навчального закладу, мені для проекту проектно-кошторисної документації потрібно порядку 70 тисяч гривень, коли в бюджеті не вистачає коштів для утримання п'яти чоловік штату... Але я кажу, що треба якийсь спільний механізм напрацювати і достукатися в цьому плані кудись вище.	30.15
446	41	Питання щодо... проведення тепла і водопостачання. Розкажу коротку передісторію. Ця історія в нас тягнеться вже з 1990-х років (с.Старорафаїлівка Володимирецького району Рівненської обл.). Був розроблений проект, переписка та все інше до 2007 року, зроблені були техніко-економічні обґрунтування. І на тому все це зупинилося. Були певні приписки з районної, обласної ради і так далі, і верхівки. До цього часу нічого так і не отримано. Живучи, – так як і наші сусіди з Заболоття, – в 3-х, 4-х кілометровій зоні, ми не маємо навіть того, що має Заболоття. Це тепло і водопостачання взагалі... Чи можливий, – це з вашої сторони, – якийсь вплив, поштовх, посприяти в цьому питанні?	30.16
447	41	Ну і друге питання. Колеги, громада, – щодо цих коштів, які виділяються на зони спостереження, – останні 7 років як виділили 100 тис. грн. на перекриття будинку культури - і все. Зараз на даний час у нас є проблеми в селі – це садочок, школа і все інше. Вибачте, коли на садочок не можна вибити певних тих 50–100 тис. грн... Ну, 50 – 100 тис. грн. для району, області – це нічого. Вибачте, просто ходити по громадах, по підприємцях з протягнутою рукою, просити: дайте перекрити цей садочок. Який приріст у нас є, просто у нас дітей дошкільного більше, ніж іншого віку, а всього в садочку в нас 20 дітей, а 60 дітей по домівках сидять. Треба розбудовуватися, щось міняти. Для цього в нас немає нічого. Живучи в першому колі ризику	30.16

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
		від станції, об'єктів і всієї інфраструктури міста - очисних споруд, води, - цього всього ми просто нічого не маємо, голі, босі.	
448	42	Ви розкажіть, будь ласка, таке питання, – проблеми з водою на атомних станціях. Тому що на сьогоднішній день річка Горинь стала "ручейком", а блоки атомної станції повинні охолоджуватися, – яка в цьому є проблема і що робиться з цим?	24.13
449	42	Фінансове питання. Я хотів би таке питання задати: вот продаж за кордон..., стоимость в Нетішині... Чому в 30-кілометровій зоні для населення Славутського району, м. Славута «з громадян зняті пільги»? І коли вони будуть відновлені?	33.25
450	42	Стосовно гарантій держави про надання пільг саме населенню, яке проживає в 30-кілометровій зоні. Стосовно - це в першу чергу! – відновлення 50% відшкодування, компенсації електроенергії, яке надається населенню. Тому що у 1996 році, коли був Прем'єр міністром Марчук Є.П., були розроблені пропозиції стосовно того, що на кожного жителя 30-кілометрової зони 50% електроенергії забезпечується безоплатно, а решта – 50% (оплачується).	30.3
451	42	Тому питання – страхування майна, вартості, щоб не було як в Чорнобилі, де б ти не знаходився – є страховий поліс. І людина в будь якому місці може отримати кошти за відшкодування шкоди, яка була нанесена. Щоб вона не ходила з протягнутою рукою, а зі страховим полісом була. Майно, власність і здоров'я, ну, це - в першу чергу: здоров'я людей. Це сьогодні питання, які є.	33.2
452	42	Вносили питання і в виробничій сфері, маю на увазі пільгове постачання електроенергії для виробничої сфери і пільгове постачання для комунальної сфери. Тому що, якщо буде у нас страхування і пільгове постачання електроенергії, зрозуміло, що сюди прийдуть інвестиції і вони самі вже будуть забезпечувати розвиток інфраструктури 30-кілометрової зони. Це основна умова для того, щоб кредитор прийшов в данні екологічно і техногенно потенційно небезпечні райони.	30.17
453	42	Питання в тому,.. щоб ми створили... механізм співпраці в питаннях внесення пропозицій до законодавства стосовно гарантій держави про надання пільг саме населенню, яке проживає в 30-кілометровій зоні... Тому тут я... готовий з рядом організацій співпрацювати в цих питаннях з вами, стосовно того, щоб ми могли сьогодні внести зміни до «Закону про радіаційну безпеку» і інші нормативні документи, які сьогодні діють в межах України...для спільних дій в питаннях свого захисту і захисту людей.	30.18
454	42	Щодо вирішення (проблеми) водних ресурсів, яка обговорювалася, я хочу сказати, що це - основа основ життя людства на Землі. Тому ігнорувати те, що дещо буде використане – водні ресурси не є відновлювані.	24.14
455	42	Щодо питання того, що треба будувати атомну енергетику... Але ніхто не забезпечений від тих негарздів, від тих ризиків, які можуть бути незпрогнозовані, так як з ЧАЕС... Ми знаємо, як у Америці «Три-Майл-Айленд» вибухав... «Фукусіма» – ви вже знаєте... Скажіть, будь ласка, як це вирішити, як убезпечити?	5.10
456	42	І в мене тут ще запитання: будь ласка, скажіть наскільки ви можете гарантувати безпеку оцих блоків, які добудовані і вистояли чверть століття - і конструкція, і все інше більше 30 років?.. Чому вважаєте, що ХАЕС набагато безпечніше, чим ЧАЕС і все?	34.26
457	42	Тепер технічний (аспект). Хмельницька АЕС живилася російським паливом. Питання стоїть про «Westinghouse», Америка. Сьогодні застосовується воно і як воно себе показало? Чи адаптоване воно і взагалі питання безпеки?	34.9

№ з/п	№ Запиту	Персоніфіковані запитання, пропозиції та коментарі	Узагальн. №
458	42	І соціальне питання. Починали будівництво теплотраси в м. Нетішині, м. Славути. Яка його доля взагалі, чи буде його хтось згадувати, чи ні?	33.26
459	42	Не в 30-кілометровій зоні, а навіть в 100-кілометровій зоні, деякі країни є, де безкоштовно тепло іде в теплиці. В тій же Франції і не тільки. Теплиці для населення, опалення житла і так далі, і так далі.	33.27
460	42	І третє питання – корпоратизація, яку очікує атомна енергетика. Що буде для персоналу конкретно Хмельницької АЕС? І знову-таки у зв'язку з безпекою, тому що людський фактор знову-таки.	33.5
461	42	А нас цікавить на ХАЕС? (щодо використання палива виробництва "Westinghouse")	34.27
462	42	Скажіть, будь ласка, ми говоримо за безпеку. Ми знаємо, що реактор вже відпрацював свій термін і термін його експлуатації нібито продовжений. Як це вплине на безпеку пояснить?	34.22
463	42	Я вибачаюсь, але Чорнобиль був тільки в Україні. Ви повинні серйозно відноситися до цього. Відпрацював - значить його потрібно замінити. Це ж безпека?	34.22
464	42	Я так розумію, цей агрегат запроектували на 30 років - чи на скільки? Він відпрацював той термін і ви тепер говорите, що він і слідуючі 20 років може працювати.	34.22
465	42	Але ж механізми – вони не можуть працювати більше встановлених термінів? Так само і...Ну, турбіна, скажем? Я вам скажу, як люди думають – хотілося би, щоб це було дійсно так, але коли переносяться терміни експлуатації не тільки у нас, в будь якому іншому місці, виникає питання...	34.22
466	42	Що стосується добудови цих двох блоків (енергоблоки №3,4 ХАЕС). Я думаю, (люди) будуть категорично проти до тих пір, поки соціальний пакет до початку добудови цих блоків не буде виконаний. Я думаю, так думає і вся громада.	30.10
467	42	В серпні цього року (2017 р.) прийнята енергетична стратегія - нова, до 2035 року, якщо я не помиляюся. Що вона передбачає в плані соціального захисту населення та екології? Ось на вашу думку - наскільки вона відповідає нашим тривогам і запитам ця енергетична стратегія?	35.15

4. Перелік тематичних напрямків

№ напрямку	Назва напрямку
1	Організація ЕО
2	Організація процесу КГ
3	Правові питання проекту, експертизи ТЕО та ЕО КЗПБ
4	Повнота матеріалів ЕО
5	Цілі КЗПБ
6	Повнота КЗПБ
7	Експлуатація ЗАЕС
8	Експлуатація РАЕС
9	Експлуатація ХАЕС
10	Експлуатація ЮУАЕС
11	Проведення обстежень, випробувань та тестувань обладнання, планово-профілактичних та капітальних ремонтів
12	Поводження з РАВ
13	Поводження з ВЯП
14	Ядерна безпека
15	Радіаційна безпека
16	Пожежна безпека
17	Загальнопромислова безпека
18	Фізичний захист
19	Аварійна готовність
20	Загальні питання з оцінки впливу на навколишнє середовище
21	Геологічні умови та сейсмічні впливи
22	Оцінка впливів на соціальне середовище
23	Оцінка впливів на повітряне середовище
24	Оцінка впливів на водне середовище
25	Оцінка впливів на флору та фауну
26	Оцінка взаємних впливів енергоблоків та об'єктів навколишнього техногенного середовища
27	Питання впливів АЕС у транскордонному контексті
28	Кадрова забезпеченість
29	Робота з громадськістю, інформування населення
30	Соціально-економічна компенсація ризику
31	Фінансово-економічні аспекти реалізації КЗПБ
32	Стан та технічні аспекти реалізації КЗПБ
33	Інші соціально-економічні питання
34	Інші питання ядерної енергетики
35	Інші питання, не пов'язані з розробленням та реалізацією КЗПБ

5. Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі і відповіді на них

(1) Організація ЕО

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(2) Організація процесу КГ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
2.36	На зустрічі 20.11.2017 р. в м.Енергодар при запрошенні до доповіді О.Куницької модератором був згаданий План екологічних та соціальних заходів, однак доповідь не містила інформації щодо соціальних заходів.	Доповідь О.Куницької на зустрічі 20.11.2017 р. в м.Енергодар була присвячена виключно екологічним аспектам реалізації ПЕСЗ. Стан реалізації ПЕСЗ за іншими аспектами, зокрема, і соціальними був представлений у наступних доповідях.

(3) Правові питання проекту, експертизи ТЕО та ЕО КЗПБ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(4) Повнота матеріалів ЕО

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
4.9	В Переліку посилань та використаної літератури, наведеному у проекті Звіту про ЕО КЗПБ, відсутні посилання на звітні матеріали щодо обговорень з громадськістю питань реалізації КЗПБ у період 2012-2016 рр.	Дійсно, такі посилання відсутні у проекті Звіту про ЕО КЗПБ та в остаточній версії Звіту [91]. Інформація про обговорення з громадськістю питань реалізації КЗПБ та інших екологічних і соціальних питань є предметом Нетехнічного резюме щодо реалізації КЗПБ, ПЕСЗ КЗПБ та ПЗЗС КЗПБ, які складаються щорічно [93-95], оприлюднюються та залишаються доступними на офіційному веб-сайті ДП "НАЕК "Енергоатом".

(5) Цілі КЗПБ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
5.8	Опишіть спрощено, для широкого загалу основні	Нажаль, занадто спрощено це зробити неможливо. Загалом КЗПБ включає близько 1300 блоко-заходів з

	заходи з підвищення безпеки, що реалізуються в рамках КЗПБ.	підвищення безпеки діючих енергоблоків АЕС України, включаючи заміну, модернізацію або доповнення обладнання та устаткування енергоблоків, удосконалення організаційно-технічних рішень, удосконалення або розширення методичного забезпечення і виконання відповідних обґрунтувань та аналізу. Всі заходи розподілені за 10-ма узагальненими групами (напрямами): 0 - Загальні; 1- Активна зона реактору та поводження з паливом; 2 - Цілісність компонентів; 3 - Системи; 4 - Автоматизовані системи управління технологічними процесами (АСУ ТП); 5 - Електропостачання; 6 - Контейнмент та будівельні конструкції; 7 - Внутрішня небезпека; 8 - Зовнішня небезпека; 9 - Аналізи аварій.
5.9	Чи існують кількісні критерії безпеки АЕС? Наскільки відповідні показники змінилися внаслідок реалізації КЗПБ?	Згідно ЗПБУ [18], інтегральними кількісними критеріями безпеки є наступні: - Неперевищення оціненого значення частоти важкого пошкодження активної зони, що дорівнює $10^{**(-4)}$ на реактор за рік. Необхідно прагнути того, щоб оцінене значення частоти такого пошкодження не перевищувало $10^{**(-5)}$ на реактор за рік; - Неперевищення значення частоти граничного аварійного викиду радіоактивних речовин у навколишнє природне середовище для діючих АС установлюється на рівні не більше ніж $10^{**(-5)}$ на реактор за рік. Необхідно прагнути того, щоб значення такого показника не перевищувало $10^{**(-6)}$ на реактор за рік. До початку реалізації КЗПБ ці показники були близькі або дещо перевищували нормативні значення $10^{**(-4)}$ та $10^{**(-5)}$ на реактор за рік, відповідно. На сьогодні для всіх енергоблоків діючих АЕС України нормативні значення не перевищуються. Для енергоблоків, де значна частина заходів КЗПБ вже реалізована, ці показники складають відповідно $(0,6-1,8) \cdot 10^{**(-5)}$ та $(1,5-7,5) \cdot 10^{**(-6)}$ на реактор за рік.
5.10	Чи можна стверджувати, що реалізація КЗПБ унеможливить аварії на АЕС України?	Ні. Цілком унеможливити аварії на будь-якому промисловому об'єкті, зокрема і на АЕС, неможливо. Ймовірність аварій може бути зменшена, але завжди залишатиметься ненульовою. За сьогоденними уявленнями у світі ризики на рівні $10^{**(-5)}$ за рік є соціально прийнятними, на рівні $10^{**(-7)}$ за рік - знехтуваними.

5.11	Чи передбачені витрати на будь-які соціально-економічні заходи у вартості реалізації КЗПБ?	Ні. Заходи КЗПБ носять суто технічний характер. При цьому кредитні кошти використовуються виключно на закупівлю обладнання.
------	--	---

(6) Повнота КЗПБ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
6.14	Чи можна визначити окремих заходів КЗПБ, який дає найбільший внесок у підвищення безпеки АЕС?	Ні, одного окремого заходу визначити не можна. Заходи КЗПБ пріоритизовані за рівнем впливу на безпеку. Частина заходів 1-го пріоритету мають дуже значний рівень впливу, співставний за порядком величини.

(7) Експлуатація ЗАЕС

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
7.4	Які на сьогодні підтверджені терміни експлуатації енергоблоків ЗАЕС на енергетичних рівнях потужності та прогнозовані терміни їх остаточної зупинки?	На кінець 2017 р. для енергоблоків ЗАЕС підтверджені наступні терміни експлуатації на енергетичних рівнях потужності: блок №1 - 23.12.2025 р.; блок №2 - 19.02.2026 р.; блок №3 - 05.03.2027 р.; блок №4 - 04.04.2018 р.; блок №5 - 27.05.2020 р.; блок №6 - 21.10.2026 р. Прогнозовані терміни їх остаточної зупинки 23.12.2035 р.; 19.02.2036 р.; 05.03.2037 р.; 04.04.2038 р.; 27.05.2040 р. та 21.10.2046 р. відповідно.

(8) Експлуатація РАЕС

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(9) Експлуатація ХАЕС

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(10) Експлуатація ЮУАЕС

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(11) Проведення обстежень, випробувань та тестувань обладнання, планово-профілактичних та капітальних ремонтів

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(12) Поводження з РАВ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(13) Поводження з ВЯП

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
13.6	Чи планується використання ССВЯП ЗАЕС для зберігання ВЯП інших АЕС України в разі несподіваного припинення його вивезення до РФ?	Ні. Проект ССВЯП ЗАЕС передбачає зберігання виключно ВЯП ЗАЕС.

(14) Ядерна безпека

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
14.2	Що розуміється під терміном "проектні аварії"? Чи охоплює він аварії з важкими (катастрофічними) наслідками?	За визначенням: "Проектна аварія - аварія, для якої проектом визначені вихідні події і кінцеві стани та передбачені системи безпеки, що забезпечують...обмеження її наслідків установленими межами" [18]. Це означає, що передбачені проектом технологічні та організаційно-технічні рішення не дозволяють цій аварії перерости у важку аварію. При цьому під важкою аварією розуміється аварія з важким пошкодженням активної зони (ядерна аварія). Важкі аварії також розглядаються у проекті, однак відносяться до категорії запроектованих аварій [18]. Зокрема, КЗПБ передбачає ряд заходів для управління та подолання наслідків запроектованих аварій.

(15) Радіаційна безпека

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
15.5	Які ризики забруднення навколишнього середовища при аваріях на сьогодні та яким чином	Ключовим фактором впливу на навколишнє середовище при аваріях на АЕС виступає радіаційний вплив. Згідно ЗПБУ [18], одним з інтегральних критеріїв безпеки є наступний:

	вони зміняться внаслідок реалізації КЗПБ?	"Неперевищення значення частоти граничного аварійного викиду радіоактивних речовин у навколишнє природне середовище для діючих АС установлюється на рівні не більше ніж $10^{**(-5)}$ на реактор за рік. Необхідно прагнути того, щоб значення такого показника не перевищувало $10^{**(-6)}$ на реактор за рік." Для всіх енергоблоків діючих АЕС України цей показник не перевищує $10^{**(-5)}$ на реактор за рік. Для енергоблоків, де значна частина заходів КЗПБ вже реалізована, цей показник складає $(1,5-7,5) * 10^{**(-6)}$ на реактор за рік.
15.6	У документі [71], оприлюдненому ДП "НАЕК "Енергоатом" у 2012 р., вказано наступне: «Реалізація КЗПБ удосконалив управління аварійними ситуаціями на АЕС, очікуваним наслідком чого буде зменшення обсягів аварійних викидів до атмосфери». Які обсяги викидів на сьогодні та до якого рівня планується їх зменшення?	Протягом всього звітної періоду 2012-2016 рр. та до сьогодні аварійних викидів діючих АЕС України до атмосфери не відбувалось. Для всіх енергоблоків діючих АЕС України оцінена частота граничного аварійного викиду не перевищує $10^{**(-5)}$ на реактор за рік, що відповідає вимогам ЗПБУ [18]. Для енергоблоків, де значна частина заходів КЗПБ вже реалізована, цей показник складає $(1,5-7,5) * 10^{**(-6)}$ на реактор за рік.

(16) Пожежна безпека

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(17) Загальнопромислова безпека

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(18) Фізичний захист

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(19) Аварійна готовність

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
19.13	Які заходи здійснюються ДП "НАЕК "Енергоатом" з	Оповіщення населення у разі виникнення радіаційної аварії та його інформування про рятувальні або

	метою удосконалення раннього попередження населення зони спостереження АЕС щодо аварій та його інформування щодо дій, які слід вживати в разі такого попередження?	профілактичні заходи у зв'язку з цим не належить до компетенції ДП "НАЕК "Енергоатом" (за виключенням оповіщення населення міста-супутника АЕС в разі аварії на АЕС). Розподіл відповідальності за оповіщення населення чітко встановлений чинним законодавством. Зокрема, ст.10 Закону України "Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання" [9] визначає наступне: "До повноважень місцевих органів виконавчої влади... належить: ... - оповіщення населення у разі виникнення радіаційної аварії та інформування про рятувальні та профілактичні заходи у зв'язку з цим". При цьому, згідно законодавства, ДП "НАЕК "Енергоатом" несе відповідальність, зокрема, за здійснення оцінки аварії на АЕС в разі її виникнення, прогнозування її розвитку та змін радіаційної ситуації, своєчасне інформування місцевих органів виконавчої влади щодо виникнення аварійних ситуацій і радіаційних аварій, порушень технологічних регламентів, які створюють загрозу для безпеки людини, та надання цим органам рекомендацій щодо захисту населення.
19.14	Чи впроваджена система розсилки населенню смс-повідомлень про надзвичайні події на АЕС?	Ні. П.3.2 ПЕСЗ [96] передбачає наступне: «Енергоатом» підтримуватиме та надаватиме допомогу щодо встановлення системи раннього попередження (наприклад, через текстові повідомлення СМС) для мешканців міст та селищ у 30-км зоні АЕС". Варіант розсилання смс-повідомлень населенню був розглянутий серед інших та відхилений через незахищеність від несанкціонованого використання. Натомість, місцевим органам виконавчої влади (органам місцевого самоврядування), відповідальним за оповіщення населення, рекомендовано розширити оперативне охоплення населення шляхом безоплатного надання його незахищеним верствам (інвалідам, пенсіонерам, тощо) мобільних FM-приймачів (за рахунок коштів, що виділяються на соціально-економічну компенсацію ризику).
19.15	Чому не відбувається спорудження виїзду з м.Енергодар у напрямку с.Дніпровка, необхідного на випадок негайної евакуації населення?	Тимчасове рішення цієї проблеми реалізоване. Остаточне розділення шляхів можливої евакуації знаходиться на стадії впровадження.
19.16	Який стан забезпечення протигазами персоналу АЕС та населення їх міст-	На випадок аварії персонал АЕС забезпечений ЗІЗ, зокрема, протигазами, в повному обсязі, передбаченому вимогами нормативної документації. Забезпечення ЗІЗ мешканців населених пунктів зони

	супутників на випадок аварії?	спостереження АЕС, включаючи міста-супутники АЕС, віднесене до відповідальності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Таке забезпечення має здійснюватися за рахунок коштів на соціально-економічну компенсацію ризику, що в повному обсязі на регулярній основі сплачуються ДП "НАЕК "Енергоатом" до Державного бюджету. Контроль забезпечення ЗІЗ населення на відповідність нормативним вимогам знаходиться поза межами компетенції ДП "НАЕК "Енергоатом".
--	-------------------------------	--

(20) Загальні питання з оцінки впливу на навколишнє середовище

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
20.8	По тексту проекту Звіту про ЕО КЗПБ замінити слово «робітники» на «працівники»	Зауваження враховане
20.9	Про яке саме забруднення йдеться у висновках проекту Звіту про ЕО КЗПБ, де написано: «КЗПБ знижує ризики виникнення аварійних ситуацій та аварій на АЕС, і відповідно ризик забруднення навколишнього середовища»?	Йдеться про ризики викидів та скидів радіоактивних і нерадіоактивних забруднювачів до навколишнього середовища. При цьому слід зазначити, що ключовим фактором впливу на навколишнє середовище при аваріях на АЕС виступає радіаційний вплив.

(21) Геологічні умови та сейсмічні впливи

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
21.3	Який стан впровадження протикарстових заходів на майданчику РАЕС?	Відповідні стабілізаційні заходи були виконані до початку реалізації КЗПБ. Моніторинг стану споруд та процесів карстоутворення триває, його резюме представлено у Звітах про ЕО [71,91}. Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ.

(22) Оцінка впливів на соціальне середовище

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
22.5	<p>Деталізуйте твердження, наведене у висновках проекту Звіту про ЕО КЗПБ, де написано: «Згідно законодавства України, заходи охорони праці застосовуються до всіх робітників (внутрішніх, зовнішніх, постійних та тимчасових), задіяних у діяльності на майданчику АЕС. Метою таких заходів є попередження ризиків аварій та надмірного радіаційного опромінення.»</p>	<p>Загальною метою охорони праці є збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності, в тому числі і захист робітників від радіаційного опромінення. Питання охорони праці виходять за межі КЗПБ, однак відповідні заходи передбачені у ПЕСЗ [60]. Зокрема, на його виконання ДП "НАЕК "Енергоатом" у 2016 р. реалізував заходи з приведення своєї діяльності у відповідність до вимог міжнародного стандарту OHSAS 18000, «Система менеджменту професійної безпеки та здоров'я». Така система дозволяє забезпечити ряд переваг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - контроль та управління небезпечними виробничими ризиками; - попередження виникнення позаштатних ситуацій та аварій; - зниження прямих та непрямих негативних витрат, втрат від несанкційної діяльності; - підвищення загальної продуктивності праці; - можливість інтеграції з іншими системами менеджменту.
22.6	<p>У документі [92], оприлюдненому ДП "НАЕК "Енергоатом" у 2011 р., вказано наступне: «Метою заходів охорони праці є попередження ризиків аварії та надмірного радіоактивного опромінення. Рекомендується перейняти найкращі серед АЕС зразки подібної практики». Наведіть список таких АЕС</p>	<p>Станом на сьогодні система управління охороною праці у всіх ВП АЕС уніфікована та приведена у відповідність до вимог міжнародного стандарту OHSAS 18000, «Система менеджменту професійної безпеки та здоров'я». В ході її удосконалення використовувався найкращий досвід Запорізької, Рівненської, Хмельницької та Южно-Української АЕС, а також найкращий світовий досвід, зокрема АЕС Франції.</p>

22.7	У документі [92], оприлюдненому ДП "НАЕК "Енергоатом" у 2011 р., вказано наступне: «Як наслідок передбачається, що реалізація КЗПБ матиме позитивний психологічний та економічний вплив на населення, що мешкає поблизу АЕС». За рахунок чого очікується такий вплив?	У тому ж документі [92] вказані наступні причини: "Після завершення КЗПБ рівень безпеки на АЕС зросте. Зменшення ризиків аварій означає зниження рівня психологічного навантаження, пов'язаного з роботою або проживанням поблизу АЕС, що позитивно вплине на психологічний стан робітників та населення прилеглих територій. Щоб цей вплив був ефективним, населення має знати про КЗПБ та розуміти наслідки її реалізації стосовно зниження ризиків. Реалізація КЗПБ на АЕС вимагатиме залучення від 100 до 500 зовнішніх працівників на 6 років тривалості впровадження заходів програми. Хоча спеціалісти в специфічних сферах можуть залучатися і з віддалених від АЕС регіонів, передбачається, що на населення прилеглих до АЕС територій справлятиметься позитивний вплив з огляду на прибутки від впровадження заходів КЗПБ через прямі та непрямі можливості заробітку." Станом на сьогодні ці прогнози цілком виправдалися.
22.8	Чи відстежується статистика захворювань персоналу АЕС за кількісними та якісними показниками? Чи є відміни від середніх показників для робітників інших спеціальностей?	Так, така статистика відстежується. Захворюваність працівників АЕС нижча за показники для інших спеціальностей як через жорсткі вимоги до стану здоров'я наново найманого персоналу для роботи у потенційно шкідливих умовах праці, так і завдяки регулярним обов'язковим медичним оглядам персоналу та відповідній профілактиці.
22.9	Яким чином досягається позитивний психологічний і економічний вплив від реалізації КЗПБ на населення, яке проживає на територіях поблизу АЕС?	Розгорнуті результати оцінки впливу реалізації КЗПБ на соціальне середовище, зокрема, на населення міст-супутників АЕС були наведені у Звітах про ЕО КЗПБ [71,91]. Окремо слід зазначити, що реалізація програм підвищення безпеки ядерних установок є однією з ліцензійних умов для всіх АЕС України, а невиконання цієї умови призвело б до припинення їх експлуатації. Таким чином можна стверджувати, що реалізація КЗПБ безпосередньо позначилася на населення, яке проживає поблизу АЕС, шляхом збереження робочих місць основного містоутворюючого підприємства та відповідних соціальних пільг для населення цих міст.

(23) Оцінка впливів на повітряне середовище

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(24) Оцінка впливів на водне середовище

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді

24.12	У документі [71], оприлюдненому ДП "НАЕК "Енергоатом" у 2012 р., вказане наступне: "Водоносний комплекс залягає за товщею водотривких глин палеогенових формацій. Глини перешкоджають проникненню важких металів, радіонуклідів, що поступають в ґрунтові води з виробничих площ Запорізької ТЕС і АЕС, у водоносний комплекс палеогенових відкладів." Зрозуміло, що йдеться про горизонти 60 і більше метрів, а як бути з горизонтом 20 м, воду з якого п'є населення всього Кам'янсько-Дніпровського району?	Перелік та опис природної захищеності водоносних горизонтів в регіоні розміщення Запорізької АЕС наведений в тому ж п.2.2.3.1 документу [71]. Протягом всього звітнього періоду 2012-2016 рр. та до сьогодні забруднення підземних вод, спричиненого діяльністю ВП ЗАЕС, не спостерігалось і не прогнозується на майбутнє за умов нормальної експлуатації та проектних аварій. При цьому КЗПБ має метою зниження ризику важких аварій, що потенційно можуть призводити до радіоактивного забруднення підземних вод.
24.13	Чи вистачає водних ресурсів для безпечної експлуатації діючих АЕС України, зокрема, ХАЕС?	Так, вистачає. Зокрема, наявні на майданчику ХАЕС водні ресурси та гідроспороди достатні для експлуатації 4-х енергоблоків. Детальна інформація наведена у Звітах про ЕО КЗПБ [71,91], що оприлюднені та залишаються доступними на офіційному сайті ДП "НАЕК "Енергоатом".
24.14	Чи відносяться водні ресурси, споживані АЕС, до категорії невідновлюваних природних ресурсів?	Зазвичай під категорією невідновлюваних природних ресурсів розуміються ресурси природного походження, які після їх використання не відновлюються ані природним чином, ні штучно або їх відновлення здійснюється із швидкістю, значно меншою, ніж використання. З огляду на це, водні ресурси, безповоротно споживані АЕС шляхом їх випаровування до атмосфери, є відновлюваними завдяки колообігу води в природі.

(25) Оцінка впливів на флору та фауну

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(26) Оцінка взаємних впливів енергоблоків та об'єктів навколишнього техногенного середовища

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді

	<i>Не надходило</i>	
--	---------------------	--

(27) Питання впливів АЕС у транскордонному контексті

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	<i>Не надходило</i>	

(28) Кадрова забезпеченість

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
28.3	Чи розглядається людський фактор у складі заходів КЗПБ або ПЕСЗ КЗПБ?	Так. У вузькому сенсі - стосовно вихідних подій, спричинених негативним впливом людського фактору (помилками персоналу), - ряд заходів, спрямованих на їх запобігання або пом'якшення включений безпосередньо до КЗПБ. У більш широкому контексті - стосовно створення безпечних умов праці персоналу та сприятливих умов його життєдіяльності, - ряд вимог та відповідних заходів включений до ПЕСЗ КЗПБ. Стан виконання КЗПБ оприлюднюється щоквартально, ПЕСЗ КЗПБ - щорічно. Актуальний стан їх виконання був презентований у доповіді http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/53171-netehnchne_rezyume_realzats_kzpb_planu_ekologchnih_ta_sotcalnih_zahodv_kzpb_ta_planu_zaluchennya_zats_kavlenih_storn_schodo_kzpb_stanom_na/
28.4	Виходячи із кількості бажаючих навчатися на профільних факультетах ВУЗів чи можна казати про зменшення престижності професії "атомник"? Чи здійснює ДП "НАЕК "Енергоатом" підтримку профільних кафедр та факультетів ВУЗів?	Престижність професії "атомник" останніми роками не зменшується, навпаки, конкурси на вступ повільно зростають. ДП "НАЕК "Енергоатом" забезпечує як загальну підтримку профільних кафедр та факультетів ВУЗів, так і індивідуальну підтримку перспективних студентів.
28.5	Яким чином пенсійна реформа впливає на діяльність ДП "НАЕК "Енергоатом", зокрема, з огляду на кадрове забезпечення?	Необхідність пенсійної реформи продиктована суттєвим багаторічним дефіцитом коштів пенсійного фонду та іншими фінансовими і соціально-економічними проблемами загальнонаціонального масштабу. Кадрові питання, безумовно, чутливі до рівня майбутнього пенсійного забезпечення робітників, однак на сьогодні цей фактор є менш вагомим, ніж рівень їх оплати, умови праці та життєдіяльності. Більш детальний аналіз цих питань виходить далеко за межі компетенції ДП "НАЕК "Енергоатом", а також за межі КЗПБ і ПЕСЗ КЗПБ.

28.6	Яка плинність кадрів в ДП "НАЕК "Енергоатом"?	Станом на кінець 2017 р. загальна кількість працівників ДП "НАЕК "Енергоатом" складала 34 610 осіб. Протягом 2017 р. звільнилося 1748 осіб, в тому числі у зв'язку з виходом на пенсію - 756 осіб. Таким чином, плинність кадрів протягом 2017 р. склала 2,8%.
------	---	--

(29) Робота з громадськістю, інформування населення

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
29.19	Які зауваження, коментарі та рекомендації серед отриманих протягом реалізації ПЗЗС були реалізовані або реалізуються зараз?	За необхідності врахування отриманих в ході громадських консультацій запитань (зауважень, коментарів або рекомендацій) стан реалізації відповідної діяльності або заходів відображається безпосередньо у відповіді. Зокрема, до такої діяльності відноситься удосконалення інформування населення. При цьому, питання підвищення пенсійного забезпечення або додаткового фінансування соціальної інфраструктури міст-супутників АЕС, не передбаченого чинним законодавством, виходять за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ.

(30) Соціально-економічна компенсація ризику

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
30.3	З урахуванням постійного зростання тарифу на електроенергію для населення, пропонується збільшити його пільгові знижки для населення 30-кілометрових зон навколо АЕС з сьогоденних 30% до 50%.	Дане питання виходить за межі компетенції ДП "НАЕК "Енергоатом" та буде переадресоване органам місцевого самоврядування в складі "Книги запитань-відповідей".
30.8	Адміністративно-територіальні одиниці, що розташовані в межах зон спостереження АЕС, останніми роками систематично недоотримують передбачене законодавством фінансування на соціально-економічну компенсацію ризику для населення.	ДП "НАЕК "Енергоатом" своєчасно та в повному обсязі сплачує передбачений законодавством збір на соціально-економічну компенсацію ризику для населення у розмірі 1% обсягу реалізації електроенергії, що виробляється АЕС. Розподіл цих коштів, їх своєчасне спрямування та контроль цільового використання виходить за межі компетенції Компанії та її органу державного управління - Міненерговугілля України. Звертання до центральних органів державної влади щодо дотримання порядку, термінів та обсягів надходження такого фінансування мають надходити від місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування.
30.10	ДП НАЕК "Енергоатом" не в повному обсязі виконав зобов'язання з фінансування об'єктів соціальної інфраструктури, передбачені проектами добудови енергоблоків №2 ХАЕС та №4 РАЕС. Чи залишаються актуальними невиконані зобов'язання ДП "НАЕК "Енергоатом"? Чи зберігуться ці зобов'язання в разі корпоратизації Компанії? Коли очікується їх виконання?	Дійсно, спорудження частини об'єктів соціальної інфраструктури, передбачених проектами добудови Х2/Р4, залишається недофінансованим. Невиконані зобов'язання з непромислового будівництва, передбачені цими проектами, залишаються актуальними. Ці зобов'язання зберігатимуться для правонаступника в разі будь-якої реорганізації Компанії, зокрема, її корпоратизації. Компанія регулярно включає відповідні кошти до запитів на встановлення тарифу для ДП "НАЕК "Енергоатом". Однак, тариф, що встановлювався НКРЕКП останніми роками, враховував лише мінімальні витрати на непромислове будівництво, головним чином - на конче обмежене житлове будівництво. Реальне покращення ситуації очікується після переходу від жорсткого державного регулювання з боку НКРЕКП до нової ринкової моделі тарифоутворення.

30.14	<p>ДП НАЕК "Енергоатом" не в повному обсязі виконав зобов'язання з фінансування об'єктів соціальної інфраструктури, передбачені Постановою КМУ "Про забезпечення завершення будівництва та прийняття в експлуатацію Запорізької АЕС у цілому" №282 від 13.03.2002 р. Чи залишаються актуальними невиконані зобов'язання ДП "НАЕК "Енергоатом"? Чи зберігуться ці зобов'язання в разі корпоратизації Компанії? Коли очікується їх виконання?</p>	<p>Дійсно, спорудження частини об'єктів соціальної інфраструктури, передбачених Постановою КМУ №282 від 13.03.2002 р., залишається недофінансованим. Невиконані зобов'язання залишаються актуальними. Ці зобов'язання зберігатимуться для правонаступника в разі будь-якої реорганізації Компанії, зокрема, її корпоратизації. Компанія регулярно включає відповідні кошти до запитів на встановлення тарифу для ДП "НАЕК "Енергоатом". Однак, тариф, що встановлювався НКРЕКП останніми роками, враховував лише мінімальні витрати на непромислове будівництво, головним чином - на конче обмежене житлове будівництво. Реальне покращення ситуації очікується після переходу від жорсткого державного регулювання з боку НКРЕКП до нової ринкової моделі тарифоутворення.</p>
30.15	<p>Пропонується законодавче закріплення механізму використання коштів на соціально-економічну компенсацію ризику для розроблення проектно-кошторисної документації на об'єкти соціальної інфраструктури.</p>	<p>Пропозиція є цілком слушною та буде передана до органів виконавчої влади в складі "Книги запитань-відповідей". ДП НАЕК "Енергоатом" підтримував та буде підтримувати цю ініціативу.</p>
30.16	<p>Чи є можливість з боку ДП "НАЕК "Енергоатом" посприяти проведенню тепла і водопостачання та створенню/покращенню інших об'єктів соціальної інфраструктури у с. Старорафаїлівка Володимирецького району Рівненської обл. за рахунок коштів на соціально-економічну компенсацію ризику?</p>	<p>Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ і буде переадресоване органам місцевого самоврядування в складі "Книги запитань-відповідей". На сьогодні, з метою передбаченої законодавством соціально-економічної компенсації ризику для населення [6], на розвиток соціальної інфраструктури 30-кілометрових зон навколо кожної АЕС спрямовується 1% від обсягу (вартості) реалізованої електроенергії, виробленої на даній АЕС. Ці кошти розподіляються між адміністративними одиницями зони у порядку, встановленому законодавством. Перелік об'єктів соціальної інфраструктури, що потребують капіталовкладень, визначається місцевими органами самоврядування, що є розпорядниками відповідної частини цих коштів.</p>

30.17	Пропонується встановити пільгові знижки на тарифи на електроенергію для промислових споживачів в межах 30-кілометрової зони спостереження навколо АЕС з метою покращення інвестиційної привабливості регіонів.	Дане питання виходить за межі компетенції ДП "НАЕК "Енергоатом" та буде переадресоване органам місцевого самоврядування в складі "Книги запитань-відповідей".
30.18	Пропонується створити механізм співпраці між ДП "НАЕК "Енергоатом" та органами місцевого самоврядування і НУО з метою ініціювання внесення змін до законодавства стосовно надання пільг населенню, яке проживає в межах 30-кілометрової зони спостереження навколо АЕС.	ДП "НАЕК "Енергоатом" відкрите до співпраці щодо ініціювання внесення виправданих змін до законодавства, зокрема, і з питань надання пільг населенню. Одним з вже існуючих механізмів такої співпраці є робота із зверненнями громадян. При цьому слід зазначити, що ДП "НАЕК "Енергоатом" не є суб'єктом права законодавчої ініціативи.

(31) Фінансово-економічні аспекти реалізації КЗПБ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
31.27	За які кошти реалізується КЗПБ?	КЗПБ реалізується за рахунок власних коштів ДП "НАЕК "Енергоатом" та кредитних коштів, що надаються Європейським Банком Реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Європейським Співтовариством з атомної енергії (Євратом).

(32) Стан та технічні аспекти реалізації КЗПБ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
32.9	В якому стані знаходиться реалізація "постфукусімських" заходів із забезпечення аварійного водо- та електропостачання?	Організація підживлення ПГ, БВ, ББ в умовах тривалого повного знеструмлення енергоблоку передбачена в складі ряду заходів для енергоблоків різної серії, зокрема, для серії В-320 в складі заходів №№11305, 13303, 13307, 13511, 15103 та ін. Перелік завершених на кожному окремому енергоблоці заходів оновлюється на щоквартальній основі та оприлюднюється на офіційному веб-сайті ДП "НАЕК "Енергоатом" за посиланням http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/

(33) Інші соціально-економічні питання

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
33.2	Чи виконує ДП НАЕК "Енергоатом" законодавчі вимоги щодо створення страхових фондів?	Так. Порядок накопичення коштів на майбутнє зняття з експлуатації та захоронення РАВ визначений законодавством [53,54], відповідні відрахування здійснюються ДП НАЕК "Енергоатом" своєчасно та в повному обсязі. Порядок компенсації ядерної шкоди визначається Законом України "Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення" [52]. Цим законом регулюються відносини щодо цивільної відповідальності за ядерну шкоду, заподіяну ядерним інцидентом, та фінансового забезпечення такої відповідальності, зокрема, визначається відповідальність оператора за заподіяння смерті, шкоди здоров'ю або майну. З метою гарантованого фінансового забезпечення відповідальності за ядерну шкоду, між ДП НАЕК "Енергоатом" та пулом фінансових установ (т.з. "Ядерний пул") укладений відповідний договір страхування. При цьому, крім обов'язкового страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду (у частині, не покритій іншими видами фінансового забезпечення) для оператора [52], для громадян законодавством передбачене також право укладання договору добровільного страхування особи та майна від ризику радіаційного впливу [9]. Однак, ДП НАЕК "Енергоатом" не є фінансовою установою і не має відношення до реалізації цього права.
33.5	Чи передбачає планована корпоратизація ДП "НАЕК "Енергоатом" скорочення персоналу? Чи готуються зараз переліки персоналу АЕС, що підлягатиме скороченню?	В ДП "НАЕК "Енергоатом" постійно триває оптимізація штатів. Однак, така оптимізація далеко не обов'язково передбачає скорочення чисельності працівників. При цьому оптимізація штатів, що триває, є процесом, незалежним від корпоратизації, яка лише планується. Станом на сьогодні ніяких переліків персоналу ВП АЕС для скорочення не існує і не готується.
33.7	Пропонується збільшити фінансову підтримку непрацюючих пенсіонерів - колишніх робітників АЕС за рахунок коштів ДП "НАЕК "Енергоатом".	Збільшення фінансової підтримки непрацюючих пенсіонерів - колишніх робітників АЕС за рахунок коштів ДП "НАЕК "Енергоатом" на сьогодні, на жаль, неможливе з огляду на обмежені фінансові можливості оператора в існуючих умовах жорсткого обмеження тарифу АЕС з боку НКРЕКП. Однак, таке збільшення неможливе не лише через відсутність додаткових коштів. Матеріальна допомога особам, які не є працівниками Компанії, вважається благодійністю. Але ДП "НАЕК "Енергоатом", як державне підприємство, не має права на благодійну

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
		діяльність, передбачену Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" [72] для юридичних осіб лише приватного права. Це є ще однією причиною, яка унеможливує в найближчому майбутньому збільшення фінансової підтримки непрацюючих пенсіонерів - колишніх робітників АЕС.
33.15	В с. Бабка Володимирецького району Рівненської області потребує негайного введення в експлуатацію новий скидний каналізаційний колектор від м.Вараш	Дане запитання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ. Будівництво вказаного скидного колектору було завершено у 2014 р. Для експлуатації колектору потребується його передання з балансу ВП РАЕС у комунальну власність м.Вараш. Незважаючи на неодноразові звернення з боку ВП РАЕС, таке рішення не погоджене місцевою владою м.Вараш станом на 31.12.2017 р.
33.16	Серед заходів ПЕСЗ згадувалось оприлюднення узагальнених результатів опрацювання звернень та скарг. Скільки надійшло звернень до ВП ЗАЕС за останній час?	Зведена інформація щодо звернень регулярно розміщується на офіційному веб-сайті ДП "НАЕК "Енергоатом" за посиланням: http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/social/appeals/ . Зокрема, протягом 3-го кварталу 2017 р. до ВП ЗАЕС надійшло та було розглянуто 264 звернення, переважно з кадрових питань.
33.17	В рамках яких програм ДП "НАЕК "Енергоатом" планує та фінансує житлове будівництво у містах-супутниках АЕС, зокрема, добудову вже розпочатих об'єктів?	Колективний договір [97] передбачає наступне: "Обсяги спорудження та введення житла в розрізі міст-супутників АЕС встановлювати на підставі реальних джерел фінансування, з врахуванням коштів в тарифі на електричну та теплову енергію на запланований рік, за погодженням із профспілковим комітетом ППО ДП «НАЕК «Енергоатом». Відповідно до цього, ДП "НАЕК "Енергоатом" у проектах інвестиційних програм на наступний рік, що щорічно надаються на затвердження до НКРЕКП, передбачає кошти на будівництво житла. Однак, останніми роками НКРЕКП систематично не враховує таку заяву.
33.18	Який стан справ з переданням житлових об'єктів з балансу ДП "НАЕК Енергоатом" на баланс міст-супутників?	Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ. Процес триває, на сьогодні більшість житлових об'єктів вже передані з балансу ДП "НАЕК Енергоатом" на баланс міст-супутників.
33.19	Чи є зв'язок між економією витрат на поводження з ВЯП за рахунок експлуатації ССВЯП ЗАЕС та коштами, що виділяються на розвиток соціальної інфраструктури м.Енергодар?	Такий зв'язок, хоча і непрямий, безумовно існує, оскільки розмір податкових платежів ДП "НАЕК "Енергоатом" і його контрагентів до державного та місцевих бюджетів напряду пов'язаний з економічною ефективністю діяльності Компанії. При цьому точно визначити кількісні характеристики такого зв'язку вбачається досить складним завданням, що виходить за межі КЗПБ, ЕО КЗПБ, а також ПЕСЗ КЗПБ.

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
33.20	Чи є можливість виділити частину коштів, зекономлених на поводженні з ВЯП за рахунок експлуатації ССВЯП ЗАЕС на розвиток соціальної інфраструктури м.Енергодар?	Ні. Кошти на поводження з ВЯП враховуються у тарифі на електроенергію для ДП "НАЕК "Енергоатом" у обсязі планованих витрат. При цьому непрямий зв'язок між економією коштів та коштами, що виділяються на розвиток соціальної інфраструктури м.Енергодар безумовно існує, оскільки розмір податкових платежів ДП "НАЕК "Енергоатом" і його контрагентів до державного та місцевих бюджетів на пряму пов'язаний з економічною ефективністю діяльності Компанії.
33.21	Які заходи здійснює ДП "НАЕК "Енергоатом" для зменшення відтоку молоді з міст-супутників АЕС?	З боку ДП НАЕК "Енергоатом" здійснюється активна підтримка молоді, що навчається у середніх та середніх спеціальних навчальних закладах міст-супутників АЕС, та є майбутнім кадровим ресурсом АЕС. Зокрема, це стосується спортивних, науково-освітніх та культурно-масових заходів. Відповідна інформація на регулярній основі висвітлюється на офіційних веб-сайтах ДП "НАЕК "Енергоатом" та ВП АЕС.
33.22	Чи ведеться робота із внесення змін до Закону України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" з метою збільшення фінансової підтримки непрацюючих пенсіонерів - колишніх робітників АЕС за рахунок коштів ДП "НАЕК "Енергоатом"?	Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ. На сьогодні ДП "НАЕК "Енергоатом", як державне підприємство, не має права на благодійну діяльність, передбачену Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" [72] для юридичних осіб лише приватного права. Відповідні спроби внесення змін до цього закону ініціювалися та продовжують ініціюватись, однак досі не мали законодавчих наслідків.
33.23	ДП "НАЕК "Енергоатом" не виконує визначених законодавством обов'язків із оздоровлення непрацюючих пенсіонерів - колишніх робітників АЕС за рахунок власних коштів.	Твердження не відповідає дійсності. Матеріальна допомога особам, які не є працівниками Компанії, вважається благодійністю. Але ДП "НАЕК "Енергоатом", як державне підприємство, не має права на благодійну діяльність, передбачену Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" [72] для юридичних осіб лише приватного права.
33.24	За рахунок яких коштів здійснюватиметься фінансування заходів, передбачених Планом екологічних та соціальних заходів КЗПБ, що є невід'ємною частиною Кредитних угод з ЄБРР та Євратом?	Фінансування заходів, передбачених ПЕСЗ КЗПБ, в частині відповідальності ДП "НАЕК "Енергоатом" здійснюватиметься за рахунок власних коштів Компанії. Інші заходи фінансуватимуться в рамках державних програм за рахунок коштів державного бюджету та спеціальних фондів під управлінням державних органів та інституцій, відповідальних за їх впровадження.

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
33.25	Чи може ДП "НАЕК "Енергоатом" вплинути на плановане підвищення тарифів на воду, тепло та електроенергію для населення, що мешкає в межах 30-кілометрової зони спостереження навколо АЕС?	Ні. Тарифи на електроенергію для населення, включаючи пільгові тарифи, які встановлюються для населення, що мешкає в межах зони спостереження АЕС, визначаються НКРЕ КП. Встановлення тарифів на транспортування та постачання теплової енергії, на централізоване водопостачання та водовідведення належить до повноважень органів місцевого самоврядування.
33.26	Чи планується розширення теплозабезпечення м. Нетішин та здійснення теплозабезпечення м. Славута за рахунок тепла, що виробляється на ХАЕС?	Ні, на сьогодні залишку тепла від двох енергоблоків ХАЕС недостатньо для вирішення цих завдань.
33.27	Чи планується використання низькотемпературного тепла від АЕС для парникових господарств?	ДП "НАЕК "Енергоатом" не планує такої діяльності, однак готове підтримати відповідну ініціативу органів місцевого самоврядування в разі розроблення та обґрунтування ними відповідних проектів. Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ і буде переадресоване органам місцевого самоврядування в складі "Книги запитань-відповідей".

(34) Інші питання ядерної енергетики

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
34.7	Чи передбачає планована корпоратизація ДП "НАЕК "Енергоатом" наступну приватизацію підприємства?	Ні, за пропонованою Компанією моделлю корпоратизації передбачається створення на базі ДП "НАЕК "Енергоатом" акціонерного товариства, 100% акцій якого належатиме державі.
34.9	Які проблеми виникли з дослідною експлуатацією ядерного палива виробництва компанії "Westinghouse" на Южно-Українській АЕС? Чи не заважає це його впровадженню на АЕС України?	При дослідній експлуатації на енергоблоці №3 ЮУАЕС паливних збірок виробництва компанії "Westinghouse" ранньої модифікації ТВЗ-W були виявлені конструкційні недоліки (недостатня жорсткість каркасу, що заважало їх завантаженню до активної зони разом з ядерним паливом виробництва АТ «ТВЕЛ»). Конструкція ТВЗ була доопрацьована з метою підвищення її жорсткості. Нова модифікація була протестована розробником з метою демонстрації покращення її характеристик. Результати тестів та розрахункових досліджень стали основою для підготовки відповідних обґрунтувань безпечної експлуатації модифікованих паливних

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
		збірок ТВЗ-WR. На сьогодні ці зборки успішно експлуатуються на ЗАЕС та ЮУАЕС.
34.18	Що вже здійснено та якими будуть наступні дії з корпоратизації ДП "НАЕК "Енергоатом"? Яким чином це вплине на персонал АЕС?	На сьогодні план дій з корпоратизації ДП "НАЕК "Енергоатом" знаходиться в стадії розроблення. За рахунок фондів технічної співпраці ЄБРР на початковій стадії в якості консультанта був залучений консорціум компаній Deloitte&Touche LLC та ІМЕРОВЕР (Україна), що надав відповідні рекомендації. Зокрема, оскільки корпоратизація зачіплюватиме ряд сполучених питань, було рекомендоване розроблення спеціального закону, який враховуватиме всі особливості функціонування цього підприємства ядерної енергетики. Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ.
34.19	Тариф для генерації електроенергії на АЕС значно менший за тариф для населення за споживання електроенергії. На що витрачається різниця коштів?	Сьогоднішня модель тарифоутворення передбачає встановлення тарифів для споживачів електроенергії незалежно від джерела генерації. Загальні доходи від реалізації електроенергії розподіляються за встановленим механізмом між генеруючими потужностями та транспортуючими і розподільчими мережами за відмінними тарифами для кожного підприємства, зокрема, і для різних типів генерації. Нажаль, останніми роками з боку НКРЕКП дійсно спостерігалось жорстке обмеження тарифу для ДП "НАЕК "Енергоатом" мінімальними потребами понад витрати на експлуатацію АЕС. Реальне покращення ситуації для атомної генерації очікується після переходу від жорсткого державного регулювання з боку НКРЕКП до нової ринкової моделі тарифоутворення.
34.20	Чи передбачатиме корпоратизація ДП "НАЕК "Енергоатом" можливість залучення іноземних фахівців до складу відповідної Наглядової ради?	Остаточної відповіді на це запитання наразі немає. Практика залучення іноземних фахівців до складу наглядових рад великих акціонерних товариств наразі поширена у світі та не суперечить чинному національному законодавству. Однак, корпоратизація ДП НАЕК «Енергоатом» зачіплює ряд сполучених питань та скоріш за все потребуватиме розробки спеціального закону, який враховуватиме усі особливості функціонування цього підприємства ядерної енергетики. Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ.
34.21	Чи можна вважати ефективною діяльність підприємства на кшталт ДП "НАЕК "Енергоатом", яке протягом багатьох років не може отримати	Ні, неможливість повернення значної заборгованості за відпущену електроенергію і є однією з причин ініціювання корпоратизації ДП "НАЕК "Енергоатом".

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	борги за відпущену ним продукцію?	
34.22	Чи обґрунтоване продовження експлуатації енергоблоків діючих АЕС України з точки зору ресурсу елементів, систем, конструкції та споруд, що не підлягають заміні, зокрема, ресурсу металу корпусу реактора та зварних швів?	Так. Обґрунтування продовження експлуатації кожного енергоблоку охоплює всі елементи, системи, конструкції та споруди, включаючи ті, що не підлягають заміні. Зокрема, це стосується оцінки залишкового ресурсу металу корпусу реактору та зварних швів. В повному обсязі ця діяльність виходить за межі КЗПБ, хоча окремі заходи передбачені в її складі, зокрема, заходи №№ 12301, 22301, 32301. Детальна інформація для кожного енергоблоку, щодо якого було прийняте рішення про продовження його експлуатації, доступна на офіційних сайтах ДП "НАЕК "Енергоатом" та ВП АЕС.
34.23	Який стан справ з розробленням нових санітарних правил для об'єктів ядерної енергетики?	На сьогодні СП АС-88 не є чинним документом, необхідність розроблення та можливий зміст нового документу є предметом консультації між МОЗ України та ДІЯРУ. В межах своєї компетенції для тимчасового врегулювання питань встановлення розмірів СЗЗ ДП "НАЕК "Енергоатом" був розроблений, погоджений з органами регулювання та введений в дію стандарт підприємства СОУ НАЕК 023:2014 [98]. Дане питання виходить за межі КЗПБ.
34.24	Що розуміється під корпоратизацією ДП "НАЕК "Енергоатом"? Чи передбачає вона створення в складі підприємства інших потужностей повного ядерно-паливного циклу (видобуток, фабрикація палива, поводження з ВЯП і РАВ та ін.)?	Ні. Мова йде про зміну форми управління підприємством, а не розширення видів його діяльності. При цьому, оскільки корпоратизація ДП НАЕК «Енергоатом» зачіплюватиме ряд сполучених питань, то така зміна скоріш за все потребуватиме розробки спеціального закону, який враховуватиме усі особливості функціонування цього підприємства ядерної енергетики. Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ.
34.25	Яка компанія залучена в якості консультанта з питань корпоратизації ДП "НАЕК "Енергоатом"?	В якості консультанта залучений консорціум компаній Deloitte&Touche LLC та ІМЕРОВЕР (Україна). Фінансування послуг консорціуму відбувається за рахунок фондів технічної співпраці ЄБРР.
34.26	Недобудовані конструкції енергоблоків №3,4 ХАЕС знаходяться у законсервованому стані чверть століття. На підставі чого стверджується, що ці енергоблоки будуть більш	Дане питання виходить за межі КЗПБ. Як за частотою важкого пошкодження активної зони, так і за частотою граничного аварійного викиду радіоактивних речовин у навколишнє природне середовище енергоблоки №3,4 ХАЕС типу ВВЕР будуть на порядки величини більш безпечним, ніж енергоблоки ЧАЕС типу РБМК-1000. Відповідне обґрунтування безпеки, зокрема і стосовно законсервованих конструкцій та будівель, міститься у інформаційних

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
	безпечними, ніж енергоблоки ЧАЕС?	матеріалах, присвячених будівництву енергоблоків №3,4 ХАЕС, оприлюднених на офіційних веб-сайтах ДП "НАЕК "Енергоатом" та ВП ХАЕС.
34.27	Чи планується використання ядерного палива виробництва компанії «Westinghouse» на ХАЕС?	Ні, на сьогодні ядерне паливо виробництва компанії «Westinghouse» використовується та планується до подальшого використання на ЮУАЕС та ЗАЕС. Метою його впровадження, як альтернативи паливу виробництва компанії «Твел» (РФ), є підвищення енергетичної безпеки країни шляхом диверсифікації виробників (відмова від монопольного іноземного виробника). Диверсифікований підхід не розуміє під собою та не припускає заміну одного монопольного іноземного виробника на іншого.

(35) Інші питання, не пов'язані з розробленням та реалізацією КЗПБ

Узагальн. №	Узагальнені запитання, пропозиції та коментарі	Відповіді
35.15	Чи деталізовані в "Енергетичній стратегії України на період до 2035 року" екологічні та соціальні питання, сполучені з розвитком ядерної енергетики?	Ні. "Енергетична стратегія України на період до 2035 року "Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність" [100] містить переважно стратегічні завдання технічного характеру. Екологічні та соціальні питання, сполучені з розвитком ядерної енергетики, згадані в Програмі лише у загальному вигляді. Дане питання виходить за межі КЗПБ та ПЕСЗ КЗПБ.

6. Перелік посилань

- 1 Об'єднана конвенція про безпеку поводження з відпрацьованим паливом та про безпеку поводження з радіоактивними відходами, ратифікована Законом України N 1688-III від 20.04.2000 р. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_335
- 2 Конвенція про ядерну безпеку, ратифікована Законом України № 736/97-ВР від 17.12.1997 р; http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_023
- 3 Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, ратифікована Законом України N 832-XIV від 06.07.1999 р. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_015
- 4 Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, ратифікована Законом України N 534-XIV від 19.04.1999 р. http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_272
- 5 Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища", № 1264-XII від 25.06.1991 р. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
- 6 Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", №39/ 95-ВР від 08.02.1995 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/39/95-вр>
- 7 Закон України "Про поводження з радіоактивними відходами", №255/ 95-ВР від 30.06.1995 р. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/255/95-вр>
- 8 Закон України "Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії", № 1370-XIV від 11.01.2000 р. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1370-14>
- 9 Закон України "Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання", №15/ 98-ВР від 14.01.1998 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15/98-вр>
- 10 Закон України "Про екологічну експертизу", №45/ 95-ВР від 09.02.1995 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/45/95-вр>
- 11 Закон України "Про порядок прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення", № 2861-IV від 08.09.2005 р <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2861-15>
- 12 ДГН 6.6.1.-6.5.001-98 Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1997 № 62
- 13 ДСП 6.177-2005-09-02 Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України, затверджено наказом МОЗ України № 54 від 02.02.2005 р. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0552-05>
- 14 ДГН 6.6.1.-6.5.061-2000 Норми радіаційної безпеки України. Доповнення: радіаційний захист від джерел потенційного опромінення (НРБУ-97/Д-2000), затверджено постановою Головного державного санітарного лікаря України від 12.07.2000р. № 116
- 15 ДБН А.2.2-3-2004 Склад, порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва. Держбуд України, 2004 р.
- 16 ДБН А.2.2-1-2003 Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд, затверджено Наказом Держбуду України № 214 від 15.12.2003 р.
- 17 СПАС-88, ПНАЕ Санітарні правила проектування та експлуатації атомних станцій.
- 18 НП 306.2.141-2008 Загальні положення безпеки атомних станцій, затверджено наказом Держатомрегулювання України № 162 від 19.11.2007 р. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0056-08>
- 19 НП 306.2.144-2008 Вимоги з безпеки при виборі майданчика розміщення атомної станції. Держатомрегулювання, 2008 р.
- 20 Документи МАГАТЕ №50 -С -S . Посібник з безпеки. Безпека атомних електростанцій - вибір майданчиків для АЕС.

- 21 Розпорядження КМ України "Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2030 року" № 1071-р від 24.07.2013 р. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1071-2013-p>
- 22 Розпорядження КМ України "Про підготовчі заходи щодо будівництва нових енергоблоків ХАЕС" № 281-р від 21.07.2005 р.
- 23 Наказ Мінпаливенерго "Про підготовчі заходи щодо будівництва енергоблоків №3,4 ХАЕС" № 425 від 22.08.2005 р.
- 24 Розпорядження КМ України "Про затвердження плану заходів на 2006-2010 р.р. щодо реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2030 року" № 436-р від 27.07.2006 р.
- 25 Розпорядження КМ України "Про першочергові заходи щодо будівництва енергоблоків №3 і №4 Хмельницької АЕС" № 118 від 18.02.2009 р.
- 26 Документ МАГАТЕ № 50-SG-S1. Керівництво з безпеки. Врахування землетрусів і пов'язаних з ними явищ при виборі майданчиків для атомних станцій, Відень: МАГАТЕ, 1994 р.
- 27 СНиП 2.04.02-84 Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди.
- 28 Рішення колегії Мінпаливенерго "Затвердження рішення щодо вибору типу реакторної установки для будівництва енергоблоків №3 і №4 Хмельницької АЕС" №4.1 від 13.10.2008 р.
- 29 НП 306.5.02/3.017-99. Вимоги до програми забезпечення якості на всіх етапах життєвого циклу ядерних установок.
- 30 НП 306.5.02/2.069-2003. Вимоги та умови безпеки (ліцензійні умови) під час проведення діяльності по проектуванню ядерної установки або сховища для захоронення радіоактивних відходів.
- 31 ДСТУ ISO 10005:2007. Системи керування якістю. Керівництво з програм якості.
- 32 Закон України "Про пожежну безпеку" № 3745 від 17.12.1993 р. (втратив чинність на підставі Кодексу N 5403-VI (5403-17) від 02.10.2012) <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3745-12>
- 33 Закон України "Про охорону праці", № 2694-XII від 14.10.1992 р. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
- 34 Закон України "Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання", № 2064-III від 19.10.2000 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2064-14>
- 35 Закон України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки", № 1868-IV від 24.06.2004 р. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1868-15>
- 36 НД 306.2.02/1.004-98. Загальні положення забезпечення безпеки при знятті з експлуатації атомних електростанцій і дослідницьких ядерних реакторів. Мінекобезпеки, 1998 р.
- 37 Концепція зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій, затверджено Мінпаливенерго України 12.05.2004 р.
- 38 0.ПРО.5797.ПН-08 Концепція зняття з експлуатації енергоблоків ВВЕР-1000 ВП "Хмельницька АЕС". К.: ДП НАЕК "Енергоатом", 2008 р.
- 39 ГН 6.6.1.1-130-2006 Припустимі рівні вмісту радіонуклідів 137Cs і 90Sr у продуктах харчування і питній воді. Гігієнічний норматив
- 40 СОУ НАЕК 004:2011 Екологічна оцінка енергоблоків атомних електричних станцій. Загальні вимоги до складу та змісту матеріалів оцінювання, ДП «НАЕК «Енергоатом», Київ, 2011 http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/
- 41 Зведені заходи з підвищення безпеки діючих енергоблоків з реакторами ВВЕР та РМБК. СМ-88 та СМ-90
- 42 Програма підвищення безпеки АЕС з реакторними установками ВВЕР-1000, 440, 1994 р.
- 43 Програма першочергових робіт з підвищення безпеки АЕС з реакторними установками ВВЕР-1000, ВВЕР-440, 1994 р.
- 44 Зведення заходів з підвищення безпеки діючих енергоблоків АЕС України з реакторами типу ВВЕР-1000 (320), 1999 р.

- 45 Програма пріоритетних заходів з підвищення безпеки енергоблоків АЕС України, 1999 р.
- 46 Комплексна програма модернізації та підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій, ухвалена Постановою КМ України від 29.08.2002 р. №504-р.
- 47 Концепція підвищення безпеки діючих енергоблоків атомних електростанцій, затверджена Розпорядженням КМ України від 13.12.2005 р. № 515-р.
- 48 Програма модернізації та підвищення безпеки АЕС з реакторами ВВЕР-1000 (В-320), частина 2 (ХАЕС-2) та частина 3 (РАЕС-4) на 2004-2009 р.р.
- 49 ПМ-Д.0.05.174-08. Програма поводження з радіоактивними відходами ДП НАЕК "Енергоатом". К.: ДП НАЕК "Енергоатом", 2008.
- 50 Закон України "Про Загальнодержавну цільову екологічну програму поводження з радіоактивними відходами", № 516-VI від 17.09.2008 р.
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/516-17>
- 51 Екологічна та Соціальна Політика, ЄБРР, май 2008, <http://www.ebrd.com/>
- 52 Закон України "Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення", № 2893-III від 13.12.2001 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2893-14>
- 53 Постанова КМ України "Питання створення, накопичення та використання фінансового резерву для зняття з експлуатації ядерних установок" № 594 від 27.04.2006 р.
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/594-2006-п>
- 54 Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору" №303 від 01.03.1999 р.
- 55 Указ Президента України № 585/2011 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 квітня 2011 року "Про підвищення безпеки експлуатації атомних електростанцій України"
- 56 Постанова КМ України "Про затвердження Порядку проведення громадських слухань з питань використання ядерної енергії та радіаційної безпеки" № 1122 від 18.07.1998 р.
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1122-98-п>
- 57 Постанова КМ України "Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля" № 771 від 29.06.2011 р. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/771-2011-п>
- 58 ДБН В.1.2-4-2006 "Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)", 2006 р.
- 59 Нетехнічне резюме Плану екологічних та соціальних заходів, ДП «НАЕК «Енергоатом», Київ, 2015 р. http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/41081-netehnhchne_rezyume_planu_ekologchnih_ta_sotcalnih_zahodv/
- 60 План екологічних та соціальних заходів. Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій України.
http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/43337-plan_ekologchnih_ta_sotcalnih_zahodv_kompleksna_zvedena_programa_pdvischennya_bezp_eki_energoblokv_atomnih_elektrostantcyi_ukrani/
- 61 Постанова КМ України "Про затвердження Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій" №1270 від 07.12.2011 р.
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1270-2011-п>
- 62 Постанова КМ України «Про внесення змін до Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» № 776 від 30.09.2015 р.
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/776-2015-п>
- 63 Закон України «Про ратифікацію Гарантійної угоди (Україна: Комплексна (Зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку» №1267-VII від 15.05.2014
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1267-18>
- 64 Закон України «Про ратифікацію Гарантійної угоди між Україною як Гарантом та Європейським співтовариством з атомної енергії як Кредитором стосовно Угоди про механізм надання позики, розмір якої дорівнює 300000000 (триста мільйонам) євро, від 7

- серпня 2013 року між Національною атомною енергогенеруючою компанією "Енергоатом" та Європейським співтовариством з атомної енергії на реалізацію проекту Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій» №1268-VII від 15.05.2014 <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1268-18>
- 65 Розпорядження КМ України "Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2030 року" № 1071-р від 24.07.2013 р. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1071-2013-p>
- 66 Закон України "Про Кабінет Міністрів України" № 794-VII від 27.02.2014 р. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
- 67 Постанова КМ України "Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України" № 950 від 18.07.2007 р. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-p>
- 68 Галузева угода між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України і Профспілкою працівників атомної енергетики та промисловості України на 2015-2016 роки, від 30.01.2012 р. (із змінами та доповненнями від 25.11.2014 р.)
- 69 Закон України "Про поводження з відпрацьованим ядерним паливом щодо розміщення, проектування та будівництва централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій" № 4384-VI від 09.02.2012 р. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4384-17>
- 70 Наказ Міненерговугілля «Про покладення функцій експлуатуючої організації ядерної установки щодо централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій» №284 від 04.04.2014 р. <http://document.ua/pro-pokladennja-funkcii-ekspluatujuchoyi-organizaciji-jadern-doc190168.html>
- 71 Звіт про екологічну оцінку. Основний звіт. Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки енергоблоків АЕС України: Екологічна оцінка, ДП «НАЕК «Енергоатом», Київ, 2012 р. http://www.energoatom.kiev.ua/ru/actvts/integrated_security_program/38707-otchet_ob_ekologicheskoyi_otcenke_osnovnoyi_otchet/
- 72 Закон України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" № 5073-VI від 05.07.2012 р. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>
- 73 Колективний договір ДП НАЕК "Енергоатом" на 2015 рік, затверджений постановою конференції трудового колективу від 12.03.2015 р. (дія продовжена на 2016 р. постановою конференції трудового колективу ДП «НАЕК «Енергоатом» від 13.08.2015 р.)
- 74 Інформаційно-аналітичний огляд матеріалів «Хмельницька АЕС. Техніко-економічне обґрунтування спорудження енергоблоків №3,4», Київ, ДП "НАЕК "Енергоатом", 2011 р. http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/stroitelstvo/buildon/public/24120-nformatcyinoanaltichniyi_oglyad_materalv_hmelnitcka_aes_tehnkoeconomchne_obgruntuvannya_sporudjennya_energoblokv___/
- 75 Закон України «Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 і 4 Хмельницької атомної електричної станції» № 5217-VI від 06.09.2012 <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5217-17>
- 76 Визначення обсягів чергової Екологічної оцінки «Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій України, К.: ДП НАЕК "Енергоатом", 2016 р. http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/45521-viznachennya_obsyagv_chergovo_ekologchno_otcnki_kompleksno_zvedeno_programi_pdvishchennya_rvnua_bezpeki_energoblokv_atomnih_elektrostantcyi_ukrani/
- 77 Кредитна Угода (Україна: Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій) між ДП «НАЕК «Енергоатом» та ЄБРР від 25.03.2013 р.
- 78 Угода про механізм надання позики у зв'язку з Комплексною (зведеною) програмою підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій між ДП «НАЕК «Енергоатом» та Євратом від 07.08.2013 р.
- 79 Нетехнічне резюме реалізації Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій та Плану екологічних та соціальних заходів КЗПБ, К.: ДП НАЕК "Енергоатом", 2015 http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/44338-

- netehncne_rezyume_realzats_kompleksno_zvedeno_programi_pdvishchennya_bezpeki_energoblokv_atomnih_elektrstantsyi_ta_planu_ekologchnih_ta_sotcalnih_zahodv_kzpb/
- 80 План залучення зацікавлених сторін, ДП «НАЕК «Енергоатом», Київ, 2015 р. http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/41088-plan_zaluchennya_zatckavlenih_stom/
- 81 На українських АЕС відбулись публічні обговорення питань реалізації КЗПБ http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/44415-na_ukraskih_aes_vdbulis_publichn_obgovorennya_pitan_realzats_kzpb/
- 82 Скоригована інвестиційна програма ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2016 рік, схвалена постановою НКРЕКП №1158 від 17.06.2016 р., затверджена ДП «НАЕК «Енергоатом» 22.07.2016 р. http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/investment/45803-skorigovana_nvestitsiyina_programa_naek_energoatom_na_rk_shvalena_nkrekp/
- 83 Середньострокова інвестиційна програма ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2016-2020 рр. http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/investment/44249-serednostrokovaya_nvestitsiyina_programa_naek_energoatom_na_rr/
- 84 Закон України «Про електроенергетику», № 575/97-ВР від 16.10.1997 р. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/575/97-vr>
- 85 Постанова НКРЕКП «Методика формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється на атомних електростанціях» № 990 від 01.08.2017 р. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0990874-17> (раніше - Постанова НКРЕ «Про затвердження Порядку розрахунку тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється на ТЕЦ, ТЕС, АЕС» № 896 від 12.10.2005 р., втратила чинність з 01.08.2017 р.)
- 86 Постанова НКРЕ «Про затвердження Процедури перегляду та затвердження тарифів для ліцензіатів з виробництва електричної та теплової енергії» № 898 від 12.10.2005 р. (втратила чинність з 01.08.2017 р.)
- 87 Енергоатом провів брифінг щодо консультацій з громадськістю стосовно обсягів чергової Екологічної оцінки КЗПБ http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/45546-energoatom_provv_brifng_schodo_konsultatsyi_z_gromadskstyu_stosovno_obsyagv_chergovo_ekologchno_otcnki_kzpb/
- 88 Виконання Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій України у II-му кварталі 2016 року [http://energoatom.kiev.ua/files/file/ntr_ccsup_2016_2_ua_\(1\).pdf](http://energoatom.kiev.ua/files/file/ntr_ccsup_2016_2_ua_(1).pdf)
- 89 Енергоатом провів брифінг щодо консультацій з громадськістю стосовно обсягів чергової Екологічної оцінки КЗПБ http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/45546-energoatom_provv_brifng_schodo_konsultatsyi_z_gromadskstyu_stosovno_obsyagv_chergovo_ekologchno_otcnki_kzpb/
- 90 ПМ-Д.0.18.606-14 Програма робіт з відпрацьованим ядерним паливом після досягнення ним кінцевого терміну зберігання в ССВЯП Запорізької АЕС, Київ, ДП "НАЕК "Енергоатом", 2014 р.
- 91 Звіт про екологічну оцінку Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій України за період 2012-2016 роки (остаточний), К.: ДП НАЕК "Енергоатом", 2017 р. http://www.energoatom.kiev.ua/files/file/ekolog_chna_oc_nka_kzpb_2016_ostatochniy_zv_t_ch_erven2017.pdf
- 92 Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій України- Резюме звіту, розраховане на широку аудиторію, К.: ДП НАЕК "Енергоатом", 2011 р. http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/38711-proekt_zvtu_pro_ekologchnu_otcnku_rezyume_zvtu_rozrahovane_na_shiroku_auditoryu/

- 93 Нетехнічне резюме реалізації Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій та Плану екологічних та соціальних заходів КЗПБ, Київ, ДП «НАЕК «Енергоатом», 2015 р.
http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/44338-netehnhche_rezyume_realzats_kompleksno_zvedeno_programi_pdvishchennya_bezpeki_energ_oblokv_atomnih_elektrostantcyi_ta_planu_ekologichnih_ta_sotcalnih_zahodv_kzpb/
- 94 Нетехнічне резюме реалізації Плану екологічних та соціальних заходів КЗПБ (станом на кінець 2016 р.), Київ, ДП «НАЕК «Енергоатом», 2017 р.
http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/46374-netehnhche_rezyume_vikonannya_planu_ekologichnih_ta_sotcalnih_zahodv_kzpb_stanom_na_knetc_r/
- 95 Нетехнічне резюме реалізації КЗПБ, Плану екологічних та соціальних заходів КЗПБ та Плану залучення зацікавлених сторін щодо КЗПБ (станом на 31.09.2017 р.), Київ, ДП «НАЕК «Енергоатом», 2017 р.
http://energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/53171-netehnhche_rezyume_realzats_kzpb_planu_ekologichnih_ta_sotcalnih_zahodv_kzpb_ta_planu_zaluchennya_zatckavlenih_storn_schodo_kzpb_stanom_na/
- 96 План екологічних та соціальних заходів. Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки енергоблоків атомних електростанцій України.
http://www.energoatom.kiev.ua/ua/actvts/integrated_security_program/43337-plan_ekologichnih_ta_sotcalnih_zahodv_kompleksna_zvedena_programa_pdvishchennya_bezpeki_energoblokv_atomnih_elektrostantcyi_ukrani/
- 97 Колективний договір ДП НАЕК "Енергоатом" на 2017 рік, схвалений конференцією трудового колективу від 23.02.2017 р. (дія продовжена на 2018 р. Спільним рішенням роботодавця та профспілкового комітету №1842 від 30.11.2017 р.)
- 98 СОУ НАЕК 023:2014 Забезпечення радіаційної безпеки. Порядок встановлення розмірів санітарно-захисної зони АЕС, ДП «НАЕК «Енергоатом», Київ, 2014
- 99 Указ Президента України "Про корпоратизацію підприємств" № 210/93 від 15.05.1993 р.
- 1 Розпорядження КМ України "Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року "Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність" № 605-р від 18.08.2017 р. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-p>